

DRAUGAS

PERIODICALS
July 18, 2002
Vol. LXXXX

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

KETVIRTADIENIS - THURSDAY, LIEPOS - JULY 18, 2002

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 07-17-02

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Nr. 138
Kaina 50 c.

Šiame numeryje:

Tarptautinė tautinių bendruomenių taryba (ICC) Clevelande jungia šimtą tautybių.
2 psl.

Kinija ragais ir nagais kovojo už teisę tapti 2008 m. olimpiados šeimininke, - rašo Stasė E. Semėnienė; antikorupcinės strategijos įgyvendinimas Lietuvoje.
3 psl.

Scranton, Wilkes Barre, Shenandoah - tai vis lietuviški miesteliai... nuo šiolei Rolandas Žukauskas pranešinės Hollywoodo naujienas.
4 psl.

Lietuvoje toliau keičiami miestų ir rajonų telefonų kodai. Pateikiame kodų keitimo tvarkaraštį.
5 psl.

Čikagos Jaunimo centro sporto klubas „Aidas“ ne tik rungtyniauja.
6 psl.

Sportas

* Lietuvos kadečių prastųjų šaškių merginų (iki 16 metų) čempionė šiaulietė Simona Kulakauskaitė tapo pasaulio greitųjų šaškių čempione.

* Lenkijos moterų krepšinio lygos Lodzės klubas paskelbė, kad lietuvė Ela Briedytė kitą sezoną nežais jį komandoje. 23 metų 176 cm ūgio E. Briedytė prieš mėnesį jau buvo sutikusi atstovauti Lodzės komandai, bet sutarties nebuvo pasirašiusi.

* Į krepšinio aikštelę keitinantis grįžti Lietuvos legendinis krepšininkas Arvydas Sabonis šią savaitę atstovauti su kitu lietuviu Virginijumi Praškevičiumi, kuris neseniai sutiko kitą sezoną atstovauti Turkijos vicečempionui Istanbulo „Ulker“ klubui, kad įtikintų jį pasirinkti Malagos „Unicaja“ (Ispanijos) komandą.

Naujausios žinios

* Lietuva neeksportavo ginklų Somaliui, tai padarė Latvija, rodo dokumentai.

* Italijos premjeras Lietuvoje norėtų matyti savo valstybės banką.

* Vyriausybės komitetas nutarė plėsti karinių jūrų pajėgų bazę uosto krantinėse.

* Visagino miesto savivaldybės teritorija padidėjo daugiau kaip 6 kartus.

* Jonaviškiai kasa taurų jį paladį miesto savartyne.

* Radijo stotis „Pūkas“ Kaune pradės transliuoti dar vieną programą.

* Šiemet į aukštąsias mokyklas numatoma priimti daugiau studentų.

* Seimas siūlo progine moneta paminėti Vilniaus Didžiojo Seimo sušaukimo 100-metį.

Siekiant stiprios valstybės

Šiandien, XXI amžiaus pradžioje, yra stiprinami Lietuvos valstybingumo pamatai, kurie lems jos istorinės raidos sėkmę jau artimiausioje ateityje.

O taip pat apsaugos nuo naujų išorės grėsmių ar galimų pavojų, slypintį įtemptame globalių pokyčių, konfliktų ir civilizacinių sandūrų paženk-

lintame pasaulyje.

Gyvybiškai svarbūs Lietuvos ateitį įvykiai - būsimas narys Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijoje (NATO);

stojimas į Europos Sąjungą - sutampa su nauju istoriniu kontekstu, atsiradusiu vėliai plėtojantis informacinėms technologijoms ir globalizaci-

jos poveikyje formuojantis milžiniškai pasaulinei politinei - ekonominei erdvei. Šiuolaikiniai globaliniai pasauliniai procesai yra jau įgiję

greitą ir aiškią logiką, kuri yra naudinga pirmiausia ekonomiskai stiprioms didžioms valstybėms, turinčioms

Nukelta į 3 psl.

Rusijos diplomatijos vadas - apie Lietuvos Karaliaučiaus problemą

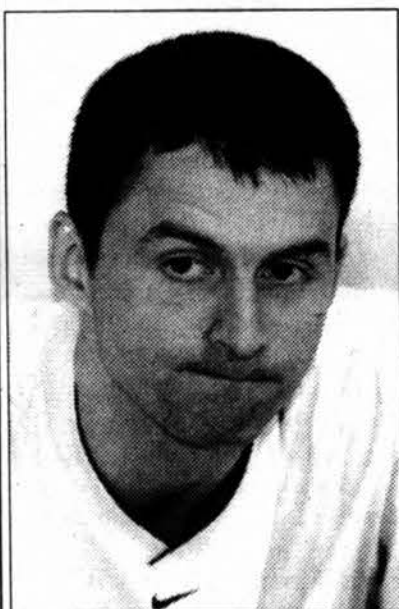
New York, liepos 17 d. („Interfax“-BNS) - Rusijos užsienio reikalų ministras Igor Ivanov žurnalistams New York'e sakė nepritariausiu dūmams atsukti iš Valstybės Dūmos Rusijos ir Lietuvos sienos sutartį.

„Pradėti derybas ultimatumais ir grasinimais - tai iš anksto jas sukomplikuoti“, pareiškė jis antradienį, komentodamas kitą savaitę Briuselyje prasidėsiančias pirmąsias Rusijos ir Europos Sąjungos (ES) konsultacijas dėl tranzito į Karaliaučiaus sritį ir iš jos.

Pasak I. Ivanov, Rusijos ir Lietuvos sienos sutarties „dokumentas pasirašytas ir jį turi patvirtinti Valstybės Duma“.

Rusijos diplomatijos vadovas pabrėžė, jog iki Briuselyje liepos 23 dieną prasidėsiančių

Artūras Karnišovas palieka profesionalų krepšinį

Artūras Karnišovas
Apie tai skaitykite 5 psl.

Trečiadienį šilumos bendrovė „Klaipėdos energija“ su dviem Vokietijos firmomis pasirašė sutartį dėl naujos 20 mln. litų akcijų emisijos pardavimo. Akcijų emisija buvo įregistruota balandžio mėnesį, tačiau iki šiol neplatinta, kadangi tarp šilumos bendrovės ir emisiją norinčių įsigyti Vokietijos bei Lietuvos verslovių nebuvo pasirašytos akcijų pasirašymo bei akcininkų sutartys. Akcininkų sutartį jau anksčiau pritarė pagrindinė „Klaipėdos energijos“ akcininkė Klaipėdos miesto taryba.

Nuotr.: „Klaipėdos energijos“ valdybos pirmininkas Vytautas Valutis, Klaipėdos meras Rimantas Taraškevičius, „Stadtwerke Leipzig“ vadovas Ekhard Janke, „Verbundnetz Gas“ valdybos pirmininkas Wolfgang Eshment ir „Itera Lietuva“ direktorius Zigmantas Mackevičius.

Valdančiųjų partijų vadovai abejoja savo sėkme rinkimuose

Algirdui Brazauskui patinka būti premjeru

Vilnius, liepos 17 d. (BNS-LR-LŽ) - Po pirmadienį vykusio Socialdemokratų partijos prezidento posėdžio kai kurie socialdemokratų vadovai, premjero Algirdo Brazauskos aplinkos žmonės be užuolankų ėmė kalbėti, kad partijos vadovas sieks ne prezidento posto, o liks premjeru.

„Esu už tai, kad A. Brazauskas prezidento rinkimuose nedalyvautų“, sakė vienas Socialdemokratų partijos pirmininko pavaduotojų, parlamentarų Gediminas Kirkilas. Tokią savo nuostatą jis grindė pirmiausia tuo, jog ir pats A. Brazauskas pareiškė norą vadovauti vyriausybei iki naujų Seimo rinkimų, vyksian-

čių 2004 metais.

Praėjusią savaitę A. Brazauskas žurnalistams sakė, kad jam labiau patinka konkretus darbas premjero poste.

G. Kirkilas nekonkretizavo, kas dar be A. Brazauskos galėtų kandidatuoti prezidento rinkimuose, tik paminėjo Seimo partijos vicepirmininkų Česlovo Juršeno, Vytenio Andriukačio bei užsienio reikalų viceministro Justo Paleckio ir kultūros ministrės Romos Dovydenienės pavardes.

Seimo vadovas abejoja savo galimybėmis

Kaip teigė Naujosios sąjungos (NS, socialliberalų) vadovybei artimi šaltiniai, prieš ketelį dienų partijos draugų būrelyje NS vadovas, Seimo Nukelta į 5 psl.

Kauno apskrities tarnautojai ruošiasi streikui

Kauno apskrities viršininko administracijos tarnautojai ketina streikuoti prieš prievartinį darbo santykių keitimą. Jie savo tikslus ginti ir rinkti parašus pavedė Kauno apskrities profesinių sąjungų susivienijimui.

Dalis tarnautojų pasipiktino, kai birželio pabaigoje buvo paskelbtas Kauno apskrities viršininko Valentino Kalinausko įsakymas, nurodantis daliai administracijos darbuotojų atsisakyti valstybinės tarnybos ir pradėti dirbti pagal darbo sutartis. Savo įsakymą V. Kalinauskas aiškina tuo, kad nuo liepos 1 d. įsigaliojo naujas Valstybės tarnybos įstatymas.

„Valstybės tarnybos įstatymas numatė

Nukelta į 5 psl.

Italija nori testuoti karinį bendradarbiavimą su Lietuva

Roma-Vilnius, liepos 17 d. (BNS) - Italija norėtų testuoti karinį bendradarbiavimą su Lietuva, Romoje trečiadienį viešinti Lietuvos prezidentui Valdui Adamkui sakė šios valstybės aukštųjų parlamentinių - Senato - pirmininkas Marcello Pera.

Oficialūs Lietuvos ir Italijos ryšiai gynybos srityje buvo užmegzti 1992 m. rugsėjį. Svarbiausi gynybinio bendradarbiavimo su Italija renginiai yra Lietuvoje rengiamos bendros karinės pratybos BALTI-CO su Italijos alpių šaulių brigados kariais. Praėjusiais metais jos įvyko trečią kartą.

Kalbėdamas apie Lietuvos euroatlantinius ryšius, M. Pera Lietuvos prezidentui sakė, kad Lietuva yra viena geriausiai pasirengusių valstybių

kandidatų į ES ir NATO. Jis sakė neabejojantis, kad Lietuva taps šių organizacijų nare.

Kalbėdami apie kultūrinius ryšius, V. Adamkus ir M. Pera prisiminė Italijos kultūros centrą Vilniuje. Lietuvos prezidentas ir Italijos Senato pirmininkas taip pat pasikeitė nuomonėmis apie parlamentinį bendradarbiavimą.

Seime veikia parlamentinė ryšių su Italija grupė. 1999 m. lapkričio 3 d. pasirašytas parlamentinio bendradarbiavimo protokolas tarp Lietuvos Seimo ir Italijos žemųjų parlamentinių - Deputatų rūmų. 2001 m. rugsėjo 17 d. buvo įsteigta nauja Deputatų rūmų parlamentinės draugystės asociacija su Baltijos valstybėmis. Asociaciją sudaro apie 100 parlamentarų.

Kultūros ministerijos veikloje - nemažai pažeidimų

Vilnius, liepos 17 d. (BNS) - Valstybės kontrolės tikrintojai, ištyrę 2001 m. finansinę atskaitomybę bei lėšų naudojimą tarptautinių kultūros ryšių plėtos ir visuomenės informacinio aprūpinimo programoms vykdyti, nustatė, kad Kultūros ministerija pernai nepakankamai kontroliavo ir analizavo savo programų vykdymą bei netaupiai naudojo lėšas.

Tikrintojai nustatė, kad 2001 m. kultūros ministro įsakymu nebuvo patvirtinti už programų vykdymo kontrolę atsakingi ministerijos struktūriniai padaliniai ir darbuotojai. Tų pačių metų pabaigoje, atlikus materialinių vertybių inventurizaciją, nustatyta, kad pavogta ir negrąžinta turto už 26,000 litų. Per metus turto trūkumas išaugo 2.5 karto.

Pasak tikrintojų, ministerija

pervedė 15,000 litų viešosios įstaigos „Trakų festivalis“ kapitalo sudarymui, tačiau iš jos negavo tai patvirtinančio dokumento. Šios įstaigos bankroto atveju ministerija gali būti neįtraukta į kreditorių sąrašą. „Trakų festivalio“ steigėjai jau prieš dvejus metus įpareigojo direktorių Romualdą Petrą kreiptis į teismą dėl bankroto bylos iškelimo jo vadovaujama įstaiga, tačiau to jis neįvykdė.

Ministerijos pastate įsikūrusios viešosios įstaigos neat-siskaitė už komunalines paslaugas ir telefoną. Nebeegzistuojantis tarptautinis teatro festivalis „LIFE“ liko skolin-gas 8,600 litų. Kultūros vertybių globos tarnyba - 3,200 litų.

Ministerijos patalpomis vis dar naudojasi viešosios įstaigos

Nukelta į 5 psl.

Pasaulio naujienos

EUROPA

Madridas. Ispanijos pajėgos trečiadienį užėmė gintąją Maroką Perechili salelę, esančią Viduržemio jūroje prie Maroko krantų, ir privertė pasitraukti Maroko kareivius, kurie praėjusią savaitę čia įrengė stebėjimo postą ir iškelė Maroką vėliavą. Dabar 500 m ilgio ir 300 m pločio salelėje, kuri yra vos 200 m nuo Maroko pakrantės, plevėsuoja dvi Ispanijos vėliavos, šalia stovi 3 Ispanijos karinio jūrų laivyno laivai. Ispanijos užsienio reikalų ministrė Ana Palacio pareiškė, kad jos valstybė norėjo taikiai užbaigti 5 dienas trukusią Marokco kareivių okupaciją nedidelėje gintąjoje saloje, ir tik vėliau buvo priversta nutraukti ją jėga.

Dublinas. Teroristinė grupuotė - Airijos respublikos armija (IRA) antradienį pirmą kartą atsispašė, kad 30 trukusios ginkluotos kampanijos prieš britų valdžią Šiaurės Ai-

rijoje metu per sprogdinimus žuvo bei buvo nušauti šimtai civilių gyventojų. Didžiosios Britanijos vyriausybė sveikino šį pareiškimą kaip svarbų žingsnį siekiant taikos. Tačiau Britanijos valdžią remiantys protestantai unionistai ir kai kurių aukų šeimos teigė, jog atsispašimas yra pernelyg vėlyvas ir nepakankamas.

Talinas. Estijos rytuose esančio Kambjos kaimo gyven-tojas Heiki Kortsparn pasiūlė 20,000 dol. atlygį už informaciją apie sovietinės KGB agentų žudystas, susijusias su estų tautybės žmonių persekiojimu. Genocido aukų vardu H. Kortsparn paprašė Estijos vyriausybės paskelbti jo pasiūlymą Rusijoje, Izraelyje ir JAV. Be to, jis parėmė Holokausto nusikaltimus trinantį Simon Wiesenthal centro pasiūlymą sumokėti 10,000 dol. asmenims, kurių pateikta informacija leis patraukti atsakomybę estus, prisidėjusius prie žydų persekiojimo.

Talinas. Meteorologai pažymėjo, jog ši pavasari drėgmės Estijoje buvo mažiausia per pastaruosius 80 metų. Specialistų nuomone, dėl sausros gali žūti trečdalis ar net pusė galimo derliaus.

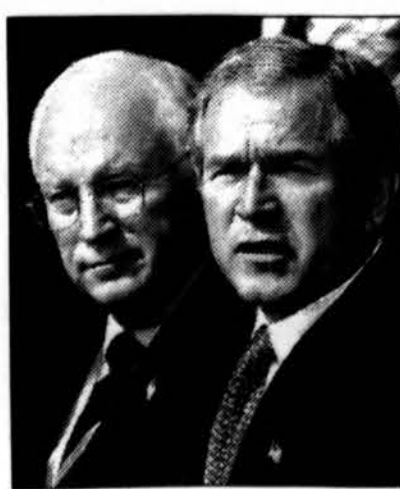
IRAKAS

Bagdadas. Trečiadienį Irako prezidentas Saddam Hussein pasakė kalbą 34-ųjų Irako revoliucijos metinių proga, kurioje pareiškė, kad JAV ir jų sąjungininkės nepajėgūs nuversti jo vyriausybę. Pažymėdamas revoliuciją, kurios metu jo partija „Baath“ atėjo į valdžią, Hussein taip pat pareiškė, jog irakiečiai yra gerai pasirengę ginti savo valstybę nuo bet kokio karinio puolimo. Hussein, kuris jau 23 metus geležine ranka valdo Iraką, tęsė žodžių karą su Vašingtonu, kuris buvo pagrindinis jo priešininkas per 1991 m. Persijos įlankos karą.

JAV

Vašingtonas. JAV prezidentas George W. Bush antradienį pristatė National Security for Homeland Security (valstybinio saugumo planą),

turintį padėti Amerikai apsigauti nuo naujų terorizmo grėsmių, įskaitant galimus branduolinius smūgius, bei paragino Kongresą greičiau pritarti šiam planui, kuriame numatoma priimti naujus nusikaltėlių išdavimo ir valstybės paslapčių įstatymus, sukurti naujus skiepus, išplėsti FBI tiriamuosius pajėgumus, sustiprinti Pakrantės apsaugą ir geriau užtikrinti saugumą JAV uostuose.

JAV prezidentas George W. Bush (dešinėje) ir viceprezidentas Dick Cheney.

JAV prezidentas George W. Bush, trečiadienį sveikin-

damas Lenkijos prezidentą Aleksander Kwasniewski pažadėjo, kad NATO durs bus plačiai atvertos bet kuriai demokratinei Europos valstybei, pasirengusiai priimti narys-tės įsipareigojimus. „Mūsų tikslas - kad laisvė ir saugumas įsigalėtų žemyne nuo Atlanto vandenyno ir Viduržemio jūros iki Baltijos ir Juodosios jūrų“, sakė G. W. Bush.

New York. JAV antradienį nesugebėjo įtikinti savo europiečių ir arabų bendrininkų Artimųjų Rytų taikos procese paremti naują JAV planą, grindžiamą palestiniečių vado Yasser Arafat nušalinimu bei izraeliečių saugumo iškelimu pagrindine sąlyga pažangai taikos derybose. Po pirmųjų aukšto lygio Artimųjų Rytų „ketverto“ konsultacijų nuo tada, kai birželio 24 d. prezidentas G. W. Bush pakeitė politikos kryptį, JAV liko vienos ginti savo nuostatų esminiais klausimais. Europos Sąjungos, Rusijos, Jungtinių Tautų, Egipto, ir Jordanijos atstovai viešai paprieštaravo JAV valstybės sekretoriui Colin Powell dėl santykių su Y. Arafat bei nuostatų, jog smurtas Arti-

muosiuose Rytuose baigsis jį nutraukus palestiniečiams.

Vašingtonas. JAV prezidentas George W. Bush antradienį dar 6 mėnesiams sustabdė įstatymą, leidžiantį JAV piliečiams ir bendrovėms paduoti į teismą užsienio firmas, kurios įsigalėtų žemyne nuo Atlanto vandenyno ir Viduržemio jūros iki Baltijos ir Juodosios jūrų, sakė G. W. Bush.

New York. JAV antradienį nesugebėjo įtikinti savo europiečių ir arabų bendrininkų Artimųjų Rytų taikos procese paremti naują JAV planą, grindžiamą palestiniečių vado Yasser Arafat nušalinimu bei izraeliečių saugumo iškelimu pagrindine sąlyga pažangai taikos derybose. Po pirmųjų aukšto lygio Artimųjų Rytų „ketverto“ konsultacijų nuo tada, kai birželio 24 d. prezidentas G. W. Bush pakeitė politikos kryptį, JAV liko vienos ginti savo nuostatų esminiais klausimais. Europos Sąjungos, Rusijos, Jungtinių Tautų, Egipto, ir Jordanijos atstovai viešai paprieštaravo JAV valstybės sekretoriui Colin Powell dėl santykių su Y. Arafat bei nuostatų, jog smurtas Arti-

ARTIMIEJI RYTAI

Ramala, Vakarų Krantas. Palestiniečių savivalda trečiadienį pagyrė Rusiją, Europos Sąjungą ir Jungtines Tautas, jog šios nepritarė naujajai JAV strategijai, kuri grindžiama jų vadovo Yasser Arafat nušalinimu.

Jeruzalė. Dėl palestiniečių pasalo, į kurią patekus žydų naujakurių autobusui, žuvo 7 žmonės, Izraelis atidėjo trečiadienį planuotą susitikimą su palestiniečių pareigūnais.

„PAŽINKIT SAVO PASAULĮ“

Renginy, pristatęs Lietuvą įvairioms tautyboms

„The International Community Council“ (ICC) — Tarpautinė tautinių bendruomenių taryba Clevelande apjungia šimtą tautinių bendruomenių Ohio valstijoje. Jai vadovauja dr. John Lecky. Organizacijos nariu gali būti kiekvienas, susimokėjęs 25 dol. metinį mokestį. Organizacijos veikloje svarbų vaidmenį atlieka įvairaus pobūdžio renginiai, informuojantys apie pasikvyrų kraštų istoriją, kultūrą, ekonomiką. Čia paprastai nebūna tik sausi specifiniai pranešimai, bet pajaviriami tautiniai šokiai, muzika, parodėlėmis, eksponatais, būdingais įvairioms tautoms. Dalyviai pavaišinami charakteringais tautų maisto patiekalais.

„Pažinkit savo pasaulį“ renginys balandžio 11 d. buvo skirtas Lietuvai. Šiais metais jau buvo Turkijos, Filipinų, Lietuvos, Japonijos ir Jamikos pristatymai, dar planuojami, Indijos, Gvatemalos, Švedijos, Kinijos, Jugoslavijos ir Izraelio renginiai.

Lietuvos ir lietuvių pristatymas mišriai publikai buvo surengtas balandžio 11 d. 7:30 val. vak., pukoje The Four Points Sheraton Skyline Ballroom salėje, Independence, OH. Renginio rėmėjai: Clevelando dienaarštis „The Plain Dealer“, televizijos stotis WKYC TV 3 ir pats viešbutis. Rengėjai: Lietuvos garbės konsulas Clevelande, Amerikos Lietuvių Bendruomenės valdyba ir Clevelando užsienio konsularinis korpusas.

Apie šį lietuvių renginį skelbė Clevelando dienaarštis: 2002.04.11 — „Spotlight shines on Lithuania“, tas pats dienaarštis balandžio 4 numerio 4 x 8 colių įremintą pranešimą „Know your World — Republic of Lithuania“, kur kviečia atsilankyti į balandžio 11 d. renginį ir išgirsti apie krašto ekonomiką, valdžios struktūrą, kultūrą su šiuo metu detalėmis. Lietuva, kitados buvusi viduramžių Europos valstybe, šiandien yra modernus kraštas, atviras verslui ir turizmui. Clevelande lietuviškoji bendruomenė jau gyvuoja 140 metų — skelbia reklaminius pranešimus tokiems dienraščio skaitytojams. „Tėvynės garsų“, „Tėviškos aidų“ lietuviškosios radijo transliacijos, „Draugas“, „Dirva“, Dievo Motinos parapijos biuleteniai kvietė dalyvauti Lietuvos ir lietuvių tautos supažindinimui tautų mišrainėje Clevelande.

Gausi spausdinta informacija

Į rengėjų kvietimą gražų ketvirtadienio vakarą susirinko arti poros šimtų klausytojų, jų tarpe ir apie keturiasdešimt lietuvių ar lietuvių kilmės asmenų. Čia atvykusieji galėjo pasiimti gausios spausdintos medžiagos apie Lietuvą. Programa buvo išspausdinta kreidiniame popieriuje su Lietuvos valstybės vėliava ir krašto žemėlapiu kontūrais. Tikrai reprezentacinis „Lietuva Lithuania“, 24 psl. leidinis, kurį spausdino Dievo Motinos parapija. Brošiūra pateikia Lietuvos istorijos svarbiausių datų, Lietuvos istorinį ir dabartinį žemėlapi, gyventojų sudėtį, apie pramonę, prekybą, didžiuosius miestus, istoriją. Išvardinta svarbi literatūra apie Lietuvą anglų kalba. Viršelį puošia Vilniaus katedra su varpine. „Lithuania“

— didelio formato dviejų puslapių informacija, nurodanti Lietuvos padėtį geografiniame Europos centre, su žemėlapiu ir svarbiausiais duomenimis apie Lietuvą. International Community Council — Tarybos — „Fact Sheet“ — dviejų puslapių informacija supažindina su šios tarybos tikslais. Dalyviai galėjo pasiimti ir The Cleveland International Heritage Center informacinį lapą bei „Lithuania — your business partner in the world“ (Lietuvos amb. V. Ušacko pranešimas Lietuvių verslo tarybai Čikagoje, 2001. 10.11). Didžiausia šios spausdintos medžiagos parūpinimo našta gulė ant garbės konsulės Ingridos Bublienės pečių.

Įvairi renginio programa

Nors renginys vyko viešbutyje, apie 10 mylių nuo Clevelando centro ir apie 20 mylių nuo lietuvių tankiausiai gyvenamo rajono, susirinko, kaip minėta, gražus klausytojų būrys. Programą pradėjo ICC pirm. dr. J. Lecky. Ingrida Bublienė supažindino su vakaro programos eiga. Pramoginė renginio dalį atliko kanklininkė iš „Gintarių stygų“ ir gražus — šešiolikos šokių „Grandinėlės“ ansamblis.

Garbės konsulė Ingrida Bublienė savo trumpame žodyje kalbėjo apie dabartinę Lietuvą, jos gyventojus, kultūrą, ekonominę padėtį, pastangas, siekiant tapti NATO ir Europos Sąjungos nare, sunkumus po 56 metų sovietinės okupacijos dabartinėje, jau vienuolika metų nepriklausomybėje atstatytose valstybėje. Pranešimas buvo iliustruotas iš Lietuvos ambasados Washingtono gautomis skaidrėmis.

Kun. Gediminas Kijauskas, SJ, Dievo Motinos parapijos ilgametis klebonas, gilinosi į istorines reikšmes svarbą kovoje už Lietuvos laisvę. Pranešimas koncentravosi apie lietuvių pogrindžio plėtimą ir sėkmingai išvystytą veiklą su Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos leidimu, jos platiniams, vertimais ir svetimais kalbomis, apie Sovietų Sąjungos paverttų tautų dvasinį ir ekonominį skurdą. Stabtelėjo prie Nijolės Sadūnaitės reikšmingos veiklos, prie Sibiro lietuvių kviatė dalyvauti Lietuvos ir lietuvių tautos supažindinimui tautų mišrainėje Clevelande.

Kun. Gediminas Kijauskas, SJ, Dievo Motinos parapijos ilgametis klebonas, gilinosi į istorines reikšmes svarbą kovoje už Lietuvos laisvę. Pranešimas koncentravosi apie lietuvių pogrindžio plėtimą ir sėkmingai išvystytą veiklą su Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos leidimu, jos platiniams, vertimais ir svetimais kalbomis, apie Sovietų Sąjungos paverttų tautų dvasinį ir ekonominį skurdą. Stabtelėjo prie Nijolės Sadūnaitės reikšmingos veiklos, prie Sibiro lietuvių kviatė dalyvauti Lietuvos ir lietuvių tautos supažindinimui tautų mišrainėje Clevelande.

Dr. Viktoras Stankus, stipriai ir plačiai įsijungęs į šio lietuviškojo telkinio įvairią veiklą, trumpai stabtelėjo ties lietuvių įnašu į Clevelando ir JAV gyvenimą, pradedant su dr. Kurcius, „Nobilis Lituanus“ atvykimu, pakviestu mo-

kytojauti Amsterdamo, iki Ann Jillian (Juratė Nausėdaitė), kuri savo profesiniame gyvenime tarp amerikiečių ir kitų visada prisistatydavo kaip lietuvaite.

Ritos Matienės ir Salomėjos Šukienės iniciatyva buvo suorganizuota lietuvių tautodailės ir gintaro dirbinių parodėlė. Džiugas Staniškis, Dievo Motinos parapijos knygyn-kiosko vedėjas, išstātė anglų kalba knygų apie Lietuvą. Renginio dalyviai buvo pavaišinti raguočių ir sausainiais, kava ir šaltais gėrimais. Visas apvalginis Lietuvos pranešimas-renginys užtruko mažiau negu dvi valandas.

Padėkos laiškas

„International Community Council“ vykdomasis direktorius dr. John S. Lecky š.m. balandžio atsiųstame laiške LR garbės konsulei Ingridai Bublieniei dėkoja už tokią puikią programą su autoritetingais kalbėtojais, kurie apšvietė gausiai susirinkusius žvelgiant į Lietuvos istoriją ir dabartinį įnašą į krašto gerovę. „Jūsų paties pristatymas patikė daug svarbios informacijos labai tinkamu laiku. Muzika ir šokėjai prisidėjo šio vakaro įdomumui ir spalvingumui. Parodėlė buvo puiki. Ir kepiniai! What a treat! Apskritai pristatymas laikomas puikiu pasisekimu“. Ir laiškas užbaigiamas: „Aš esu jums labai dėkingas, kad jūs padarėte dėl ICC ir platesnei bendruomenei, paruošdami ir praveddami labai sėkmingą apžvalgą apie Lietuvą“.

„Neišnaudota proga“

Gegužės 7 d. „Dirva“ — lietuvių tautinės minties laikraštis, spausdinamas Clevelande, išspausdino ilgą straipsnį, pailiustruotą dviem dr. V. Stankaus nuotraukomis, pasirašytą inicialais A.V.M., intriguojančia antrašte „Neišnaudota proga“. Pasiskaitykite tikrai kelias ištraukas. Labai nesmagu, kad Clevelando Lietuvių Bendruomenė (organizatoriai) šiam svarbiui pranešimui nebuvo tinkamai pasiruošę. Kai kurios vakaro kalbos turėjo daugiau bendro su asmeniškais interesais, nei su Lietuvos kultūra, nuolat iškylstant iš anksčiau numatytų temų, o atsilankiusiems išdalintoje literatūroje nestokojo klaidų ir jautėsi kažkoks savęs numenkinimas — nuvertinimas. Toliau žurnalistas teigia, kad garbės konsulės pranešimas „labiau tiko atstovams ne susirinkusiems klausytojams (apie 90), iš kurių pagal pakeltas rankas, 35 buvo lietuvių ar lietuvių kilmės“ (ICC direktoriaus duomenys kalba kitaip!) Apie kun. G. Kijausko pranešimą: „Apigailėtina, kad 23 minutes trukusi kun. Kijausko kalba lietuvių tik religinė šios laisvės kovos pusė“. Dr. V. Stankaus žodžiai priekšama: „Pastebėtina, kad dr. Stankaus pakartotinai minimos asmenybės niekada nesididžiuojo savo lietuviška kilme. Toks nuolankumas tiems asmenims, yra nereikalingas nusizeminimas, nepageidaujama piktyviniai plintanti „politically correct“ sindromas apraishka“. Nors žurnalistas pripažino, „Kad Clevelando lietuvių bendruomenės narystė International Community yra girti ir remtina... Šis pranešimas jai suteikė puikią progą „pūsti į savo dūdą“...“

Dalyvavusiam šiame Lietuvos apvalginiame renginyje ir paskaitčiusiam „Dirvos“ žurnalisto teigimus, prisimintas Krempelhuberio posakis: „Kas mažiausiai nuveikia, tas daugiausiai ir rūdžiausiai kritikuoja.“ (Rinktinės mintys“, 1958 m.)

V. R.

Kovo 11-sios minėjime Detroito š.m. kovo 17 d. susitiko Lietuvos į NATO įstojimo reikalų susirupinę respublikonai. Iš k.: Amerikos lietuvių respublikonų federacijos pirm. Jonas Urbanas ir Michigano valstijos Atstovų rūmų narys Andrew Raczkowski. Jų pastangomis Michigano valstijos Atstovų rūmų ir Senato buvo priimta bendra rezoliucija, remianti Lietuvos įsijungimą į NATO.

WORCESTER, MA

ISLYDEJOME MARIJĄ PAULIUKONIENĘ

Balandžio 21 d. „Hospice Residence“ ilgos ligos išvarginta amžinu miegu užmigo Marija Insodaitė-Pauliukonienė. Vėlionė gimė Lietuvoje. 1944 m. vasarą, kai viską naikinant Sovietų Sąjungos Raudonoji armija veržėsi per Lietuvą, karas audros maišty Pauliukonių šeima buvo nublokšta į Vokietiją, su viltimi netrukus sugrįžti. 1945 m. pasibaigė karas, Lietuva pasiliko Sovietų Sąjungos, ne tik okupuota, bet ir „geležine uždanga“ nuo laisvo pasaulio atskirta. Visi lūkesčiai ir viltis sugrįžti su-
dužo.

1949 m. Pauliukoniai atvyko į JAV ir apsigyveno Worcester, MA. Naujas gyvenimo horizontas atsivėrė prieš akis. Įsirašė į Šv. Kazimiero lietuvių parapiją. Po poros savaitių įstojo į ALRK Moterų sąjungos 5-tą kuopą kartu su An-gele Garsiene. Tė pirmosios DP sąjungietės. Vėliau tapo nare Lietuvių labdaros draugijos ir Marijos Nekalto Prasi-
dėjimo vienuolijos Putnam, CT rėmėjų skyriaus. Pastaruoju metu priklausė ir Mount Carmel Apartments socialini-
am klubui. Marija Pauliukonienė visų minėtų organizacijų buvo ne vien tik narė, bet, kol sveikata leido, ir aktyvi dalyvavusi jose. Išaugino, išmokslino ir į gyvenimą išleido gražią šeimą: du sūnus ir keturias dukteris.

Šios gražios šeimos gyvenimo džiaugsmą aptemdė 1974 m. gilus liūdesys. Dievo siųstas mirties angelas pakvietė jos mylimą vyrą Joną Pauliukonį palikti šį pasaulį. Jo netektį šeima, ypač pasilikusi našlė Marija Pauliukonienė skaudžiai išgyveno, bet nepalūžo; tvirtas tikėjimas ir pasitikėjimas Dievu jai teikė jėgų. 1979 m. paciam gyvenimo žydėjime staiga ir netikėtai sustojo plakusi vyriausio sūnaus Jono Pauliukonio širdis. Naujas sielvartas ir skausmas pripildė motinos širdį ir šį kartą, bet ji įžvelgė Dievo valią ir ją vykdė. Marija Pauliukonienė išėjo ilgą džiaugsmais ir skausmais nusagstytą gyvenimo kelią. Pagaliau ir ją patį pradėjo varginti įvairios negalės. Visa paguoda ir džiaugsmas buvo geri vaikai, kurie su gilia meile ir pasiaukojimu globojo savo mylimą motinėlę iki paskutinės gyvenimo akimirkos šiame pasaulyje.

A. a. Marija Pauliukonienė buvo pašarvota Dirs-Morin laidojimo namuose. Balandžio 24 d. atvežta į Šv. Kazimiero parapijos kapines. Dailavav daug žmonių, organizacijų atstovų, Marijos Nekalto Prasi-
dėjimo vienuolijos narių, šventosios Marijos Mergelės ir šv. Olijos ir šv. Putnam, CT, ir jų kapelionas Tomas Karanauskas, kuris su klebonu kun. Ričardu Jakubausku koncelebravo šv. Mišias. Giedojimo parapijos choras, vadovaujamas vargonininkės Onos Valinskienės. Po Mišių ilga automobilių vilkstinė su liudintais artimaisiais ir draugais a. a. Mariją Pauliukonienę nulydėjo amžinam poilsiui į Notre Dame kapines.

Prie kapo duobės maldas sukalbėjo kleb. kun. R. Jakubauskas ir bėrė žemės žiupsnelius iš Lietuvos ant karsto. Giedojome giesmę „Marija, Marija“, Palaidota Pauliukonių šeimos kape šalia savo vyro a. a. Jono Pauliukonio. Visi laidotuvių dalyviai Pauliukonių šeimos buvo pakviesti gedulo pietums į Šv. Kazimiero parapijos salę.

Nuliūdę pasiliko: sūnus Juozas Pauliukonis ir dukterys: Danutė, Julija, Suzana ir Aldona. Septyni vaikaičiai ir daug kitų giminių Amerikoje ir Lietuvoje. Miela Marija, ilsekiš Viešpaties ramybėje.

J. M.

ISKELIAVO Į AMŽINOJO TĖVO NAMUS

Kai visa gamta skendėjo gegužės gėlių žieduose netikėta mirtis pasibeldė į Pijaus Gražulio gyvenimo duris ir gegužės 12 d. pakvietė jį palikti šį pasaulį, kuriame išgyveno 86 metus.

Suvalkijos lygumų sūnus. Gimė, augo ir pražyduos jaunystės dienas leido laisvoje Tėvynėje. Tarnavo Nepriklausomos Lietuvos kariuomenėje ir didžiavosi galeidamas būti garbingu jos kariu. 1940 m. birželio 15 d. Sovietų Sąjungos raudonajai armijai okupuojant Lietuvą Pijus skaudžiai nusivylė, kad nebuvo ginklu pasipriešinta jos laisvei apginti.

1944 m. vasarą tiems patiemis okupantams antrą kartą į Lietuvą grįžtant, Gražulio šeima pasitraukė į Vokietiją giliai širdyse išsinešdama tėvynės meilę ir viltį karui pasibaigus sugrįžti.

1950 m. atvyko į JAV ir apsigyveno Worcester, MA. O čia buvo tiek daug gražaus lietuviško jaunimo. Pijaus Gražulio krūtinėje deganti jaunystės ryžtu ir meile širdis vieną iš jų suvilijo. 1952 m. Aušros Vartų parapijos bažnyčioje Pijus Gražulis ir Onutė Vitkauskaitė priėmė moterystės sakramentą. Jau dvi širdys plakantioms kartu pradėjo naują gyvenimą juos pri-
glaudusioje antroje tėvynėje, Amerikoje. Netrukus jų džiaugsmui gimė sūnus Petrus. Vėliau ir dukrelė Ramutė. Gražus sutarimas ir meilė lydė juos gyvenimo dienas. Abudu sunkiai dirbo. Augino vaikus. Stengėsi išauklėti geras lietuviškas katalikas, išmoksinti ir išleisti į gyvenimą. Sūnus Petras, kartą grįžęs iš Čikagos Loyola universiteto atostogų, tėvo buvo pakviestas pasivažinėti. Sap-
nelonas Tomas Karanauskas,

kuris su klebonu kun. Ričardu Jakubausku koncelebravo šv. Mišias. Giedojimo parapijos choras, vadovaujamas vargonininkės Onos Valinskienės. Po Mišių ilga automobilių vilkstinė su liudintais artimaisiais ir draugais a. a. Mariją Pauliukonienę nulydėjo amžinam poilsiui į Notre Dame kapines.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115.

Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mazindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesučiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumeratą galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.			
Metams	1/2 metų	3 mėn.	
JAV	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$115.00	\$65.00	\$45.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant į Lietuvą:			
Oro paštą	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštą	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštą	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštą	\$55.00		

Vyriausiosios redaktorių — Danutė Bindokienė
Administratorių — Valentinas Krumpis
Moderatorių — kun. Viktoras Rimelis
• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
• Redakcija straipsnius taisyso nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo.
Siunčiant prašome pasilikti kopiją.
El-paštas: administracija@draugas.org
redakcija@draugas.org
rasline@draugas.org
skelbimai@draugas.org

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJAS
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimui kalbėti angliskai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8260

MARIUS KATILIUS, M.D.
CHIRURGAS
Trūkio, tulžies pūslės, krūties, žarnyno, endokrinologinė ir laparoskopinė chirurgija.
300 Bayview Dr., Suite A
Joliet, IL 60435
Tel. 815-744-0330;
lietuviškai 815-744-8230
www.centroforurgeryandwellness.com

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbama lietuviškai
6916 W. Archer Ave. Ste. 516
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9985
Valandos pagal susitarimą

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽLOBA, M.D.
AKU LIGOS — CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

kur, tėveli, mane veži? Tėvas atsakė: „Pamatysi! Nuvaziavome į Notre Dame kapines ne tik prie jų nupirkto žemės, bet jau ir pastatyto paminklo. Tėvas tarė: „Sūnau, ateis diena, kai turėsime persikelti į šią vietą. Mudu su žmona sutarėme, kad ir jūdiems geriemis, mūsų mylimoms vaikams būtų čia vieta, nepaisant, kad esate jauni, gyvenimi ateitis nežinoma, bet reikale vieta čia kartu su mumis“. Šie tėvo žodžiai sūnų Petrą giliai sujaudino.

1999 m. mirė Ona Gražulienė, kurios netektį vyras Pijus Gražulis kartu su vaikais labai skaudžiai išgyveno. Tėvui, vienam pasilikus, vaikai su gilia meile ir pasišventimu jį globojo.

P. Gražulis Lietuvoje priklausė Lietuvos Šaulių sąjungai. Worcester veike dr. V. Kudirkos šaulių kuopa, Petras įsijungė į jos eiles. Priklausė ir kitoms lietuviškos organizacijoms.

P. Gražulio kūnas buvo pašarvotas Dirs-Morin laidojimo namuose. Gegužės 16 d. atvežtas, palydint Dr. Vinco Kudirkos šaulių kuopos atstovams, į Šv. Kazimiero parapijos bažnyčią. Šv. Mišias aukojė ir pamokslą pasakė kleb. kun. Ričardas Jakubauskas. Laidotuvėse dalyvavo ir LSSI vad. Mykolas Abarius ir jo žmona Onutė iš Livonija, Michigano. Juos jungia ir gimnystės saitas su Gražulio šeima. LSSI Trakų rinktinės vadas Algirdas Zenkus ir jo žmona Darata, šauliai, draugai, artimieji ir parapijiečiai. Išlydinti iš bažnyčios, choras, vadovaujamas parapijos vargonininkės Onos Valinskienės, giedojė „Marijos žemė“ ir „Tėvynė“. Bažnyčios maldas pasakė kun. A. Žilinskas. Po to dar giedojė sopranas Anita Puodžiūnienė „Pie Jesu“ ir „Dieve, artiau“. Palaiminimą atliko arkiv. Udo Petersoo.

Kanados žurnalistų sąjunga Lietuvoje leidžia lietuvių-anglų kalba knygą „Lietuviai žydų gelbėtojų tauta“. Knygą ruošia dr. R. Gajauskaitė. Knygos įvadą yra parašęs Seimo pirm. A. Paulauskas.

gas. Giedojome „Marija, Marija...“ ir Lietuvos himną. Palaidotas Gražulio šeimos kape šalia a. a. žmonos Onos, mirusios prieš trejus metus. Gražulio šeima visus laidojimo dalyvius gedulo pietums pakvietė į Maironio Parką.

Nuliūdę pasiliko sūnus Petras Gražulis, duklė Ramutė Mac-Millan, ir daug kitų giminių Amerikoje ir Lietuvoje.

J. M.

KANADA

Kanados Baltijos federacija surengė birž. 13 dieną į Sibirą trėmimų paminėjimą. Toronto Prisikėlimo šventovėje prisikinko pilna lietuvių, latvių ir estų. Dalyvavo pabaltiečių dvasininkija. Buvo inėtos pabaltiečių vėliavos. Preludą vargonais pagrojo muz. J. Govedas. Choras anglų kalba pagiedojė 2 giesmes. Invokacija atliko arkiv. Udo Petersoo. Smuiku grojo M. Gabrys. Šventus raštus paskaitė: Imants Purvis, Laas Leivat ir Rūta Žilinskienė. Pamokslą pasakė kun. dr. Andres Taul. Sopranas Anita Puodžiūnienė pagiedojė „Our Father“.

Tautybių maldas paskaitė: estų — kun. Tiit Tral, latvių — vysk. dr. Fritz Kristberg, lietuvių — kun. Edis Putrimas. Lietuvių vyrų choras „Aras“, vad. Lilijos Turutaitės, giedojė „Marijos žemė“ ir „Tėvynė“. Bažnyčios maldas pasakė kun. A. Žilinskis. Po to dar giedojė sopranas Anita Puodžiūnienė „Pie Jesu“ ir „Dieve, artiau“. Palaiminimą atliko arkiv. Udo Petersoo.

Kanados žurnalistų sąjunga Lietuvoje leidžia lietuvių-anglų kalba knygą „Lietuviai žydų gelbėtojų tauta“. Knygą ruošia dr. R. Gajauskaitė. Knygos įvadą yra parašęs Seimo pirm. A. Paulauskas.

Stasys Prakapas

Stasė E. Semėnienė

Olimpiada ir Kinija

Olimpiados vardas kilo senovės graikų mieste, pagarsėjusiame religiniu, politiniu ir kūno kultūros atžvilgiu. Pati pirmoji olimpiada vyko 776 metais prieš Kristų. Olimpiada žaidimai varto senovės graikų didingomis tautinėmis atletų šventėmis, vykstančiomis kas ketveri metai Olimpijos mieste. Penktas dienas vykdavo šių sporto šakų lenktynės: bėgimo, imtynių, bokso, kovos vežimų (chariot), disko bei ieties metimo ir kt. Olimpiados tęsėsi nuo VIII a. prieš Kristų iki IV a. Vergai, sveltintaučiai ar kuo nors nusikalte, praradę garbę asmenys negalėdavo rungtynėse dalyvauti. Tai buvo garbingos rungtynės!

Tiktai 1896 m. olimpiniai žaidimai buvo vėl atgaivinti Atėnuose, Graikijoje, ir nuo to laiko vyksta kas ketveri metai (išskyrus 1916-uosius) įvairiose kraštuose.

Los Angeles, California, olimpinio žaidimų arena tapo 1932 m. Pocios žaidynės truko dvi savaites, ir jas įsijungė 2,000 dalyvių iš įvairių šalių; tada daugiausiai šakų ir medalių laimėjo JAV. Vokietija olimpiados šeiminkė buvo 1936 m. Žiemos sportas vyko Garmisch-Partenkirchen, o vasaros – Berlyne. 1940 m. žaidimai buvo suplanuoti ir turėjo vykti Tokyje, Japonijoje, bet... buvo atšaukti dėl Kinijos karo.

Idomu, jog 1956 m. žaidimai vyko Melbourne, Australijoje, ir sovietų atletai laimėjo daugiausia taškų (neturime po ranka duomenų, kiek pasparties jie tuomet gavo iš jų okupuotos Lietuvos sportininkų). Lietuvai ir visiems lietuviams labiausiai įsimintini 1992 m., kai Barcelonoje, Ispanijoje, lietuviai krepšininkai garbingai iškovojo bronzos medali.

Taip pat niekad nebus pamiršti 1996 m., kai Atlantoje, Georgijoje, laisvos Lietuvos krepšininkai vėl parsivežė namo tokį pat bronzos medalį. Kinija ragais ir nagais visą ieškojo būdą, kad tik išgytų garbę būti 2008 m. olimpiados šeiminkė. Ir laimėjo! Šiuo metu spartiai ruošiasi ir išleidžia milijonus yon įvairiems sporto įrengimams. Kinijos ekskursijų vadovai su pasididžiavimu giriasi, kaip daug daroma viską pagerinant Beijing, kuris ir taip jau žavi ne tik savo istoriniais, senovės imperijos rūmais, šventykromis, bet ir labai moderniais, Vakarų architektūros statiniais. Nepaisant masinio turistų antplūdžio, milžiniško judėjimo, nesijaučia jokio chaoso, kaip Bangkok, Thailand, kur gatvėse daugiau stovima negu važiuojama. Dabar Beijing dar dau-

liau sodinama dekoratyvinių medžių, krūmų, sėjama žolė, o kur neįmanoma atnaujinti... ji nudažoma žaliai.

Anot olimpinio inspektoriaus Beijing pasirodymai 2008 m. vasaros žaidynėms progresuojančiai patenkinti ir vyksta pagal planą. Tačiau jie atsiskleidžia pasakyti, ar International Olympic Committee (IOC) tikrins Kinijoje žmogaus teisių padėtį.

Hein Verbruggen, IOC Koordinavimo komisijos pirmininkas, šiomis dienomis praneša žiniasklaidai, jog visiškai patenkinti rusiškai trijų svarbiausių srityse: viešųjų patalpų, sportininkų gyvenimo ir prekybos objektų. Jis gyre Beijing pareigūnus, kad pastarieji laikėsi savo pažadų, duotų praėjusiais metais pasisilūpant būti žaidynių šeiminkais.

Beijing pažadėjo, jog visi su sportu susiję reikalai bus atlikti ligi 2006 m. birželio mėn., pareiškė Verbruggen. Būtų idealu patikrinti vieneriems metams likus iki žaidynių. Jis taipgi pasidžiaugė, jog Beijing jau ir dabar turi pakankamai viešųjų vietų olimpiados dalyviams, tačiau planuoja pridėti dar 30,000 vietų.

Daug kritikų priešinosi kiniečių sostinės parinkimui būsimai olimpiadai dėl blogos žmogaus teisių padėties, politinės spriedaus iš Tibetą užvaldymo.

Savo keliu, Beijing pasisiūle išleisti bilijonus dolerių sporto vietovių įrengimui, po žemiam susisiekimui bei kitiems patogumams, o taip pat geriamo vandens kokybės gerinimui (dabar Kinijoje negalima gerti vandens iš čiaupo, kaip ir Hong Kong, Bangkok, Thailand; tik Singapore geriama iš čiaupo) bei oro taršai.

Dalis pajamų bus gauta iš vyriausybės remiamos loterijos, atskleidė Beijing organizavimo narys Wang Wei, o valdžia tuo tarpu sprendžia, ar neįsileis obligacijų (bondus).

1958 m. Mao Zedong šaukė, jog Kinija ekonomiškai yra skurdi, o kultūriškai – tuščia. Tuo jis norėjo parodyti, jog Kinija nėra išvystytas kraštas – jis lyg tuščias popieriaus lapas, kurį galima prirašyti.

Šitas jo posakis yra labai populiarus kasdieninėje kalboje ir dažnai girdomas pagarbiam cituojamas, vadinant Mao – „chairman“ (komunistų partijos vadu); taip vadinamas ir dabartinis – Jiang. Atrodo, kad ir naujieji Kinijos vadovai stengiasi užpildyti kultūros lapą.

O kaip su žmogaus teisėmis, laisvu žodžiu ir Tibetą grąžinimu tikriesiems savininkams?

Nebandyk. Dar kokią straipsnį užsidirbsi. (B.d.)

ANTIKORUPCINĖS STRATEGIJOS IGYVENDINIMAS LIETUVOJE

DR. DOC. LILIANA ASTRA

2000 m. balandžio 19 dieną Varšuvoje Pasaulio banko patarėjų taryba aptarė naują požiūrį į sisteminę korupcijos problemą ir naujos korupcijos šalinimo strategijos metmenis.

Naujo Pasaulio banko požiūrio į sisteminę korupciją esmė – korupcijos šaknys glūdi pačioje iš totalitarizmo paveldėtoje valdymo sistemoje, nes korupcija yra dviejų lygių: administracinė, kai kyšių pagalba apsiniaikinti administraciniai barjerai ir nupirkamos valdžios privilegijos; bei politinė arba valstybinio lygio korupcija, kai didelių kyšių pagalba įtakojama vidaus politika, „perkami“ istatymai ar net keičiama administracinė tvarka.

Vienas administracinės korupcijos pavyzdžių Lietuvoje gali būti pasienio muitinės posto veikla. Žiniasklaidos tyrimai atskleidžia, kad tokiuose postuose yra nustatoma sava tvarka, kai kiekvienas pareigūnas per savo buvimą postui turi surinkti „duoklę“ – tam tikrą sumą pinigų, kurią paskui dalijamasi pagal hierarchijos principą. Nepažeidžiant etikos kodekso (neimant kyšių) pareigūnais nepasitikima, stengiamasi kuo greičiau jais atsikratyti, jie patiria labai stiprų psichologinį spaudimą. Blogiausia, kad demokratinės visuomenės vertybės bei profesinės etikos principai valstybės tarnautojams tampa tik formaliai deklaruojamais pažadais.

Kita vertus, administracinė ir politinė korupcija neigiamai veikia visą valstybės gyvenimą, nes dėl jos atsiranda ir gilėja socialinė ekonominė nelygybė, lobstant pavieniams asmenims ir skurdant gyvenimą daugumai, didėja neteisėtumų ir moralinė įtampa, konfliktai visuomenėje. Be to, įsigalėjus sisteminei korupcijai, pradeda klestėti neformaliais ryšiais susijusios grupuotės (šešėlinės ekonomikos

po truputį kramsnoti. Iš pradžių tik džiūvėsius. Pasirodo, geroji Varia mano duonelės nevalgė, o džiūvėsius ir laikė mano. Dabar aš buvau turtinė, nes turėjau visą maišelį duonutės džiūvėšelių. Palengva taisiausi. Pradėjau ir kitą valgyti maistą valgyti, o dar po savaitės ir pati nuėjau į valgyklą. Panorau eiti į darbą. Mergaitės atkalbinėjo, patarė dar sustiprėti. Mano ir daugelio nustebeimui, pirmą dieną išėjus į darbą, vakare pakvietė mane į sanitarinę dalį sveikatos pasitikrinti. Pasirodo, manimi kažkas domėjosi. Matyt, laukė, kada toji stipena nusibaigs... Nueinu. Dabar jau Ana Adrejevna mane kruopščiai apžiūrojo, apmaigė ir vis kamantinėjo, nuo ko aš pasitaisiusi. Kai pasakiau, kad nuo riebalų, tai net pašoko. Ligos koterleje užrašė diagnozę – skrandžio gleivinės nusausesėjimas. Man trims mėnesiams išrašė ligonio maistą ir dar savaitei atleidimą nuo darbo. Likau ne riezana. Į darbą ėjau. Iš principo, nors kartais bodavo taip silpna, kad vos ne virsdavau. Blogiausia bodavo vakare po darbo, kai kolona skuba namo, tačiau geroji Varia visur man padėdavo. Gerų žmonių yra visur, tik reikia mokėti juos atsiimti. Po trijų mėnesių sustiprėjau. Dantys neklibinėjo, plaukai ataugo. Galva dabar atrodo kaip še-petys. Tai, žinoma, neturėjo jokios reikšmės. Praėjo,

Nukelta į 5 psl.

SIEKIANČIOS STIPRIOS VALSTYBĖS

Atkelta iš 1 psl.

galingus finansinius resursus, naujas technologijas ir tuo pačiu didesnes galimybes veikti globalizacijos procesus sau palankia linkme. Akivaizdu, kad kiekvienas valstybės sukaupęs ekonominis, socialinis ir kultūrinis potencialas lems jos raidos sėkmę, įtaką ir padėtį pasaulio bendrijoje jau artimiausioje ateityje.

O Lietuvoje iki šiol neįgyvendinamos, užtęstos ar vilkimos gyvybiškai svarbios sveikatos apsaugos, švietimo, socialinės (pensijų) ir kitos vidaus gyvenimo valstybės reformos jau tampa rimtos rizikos veiksniais, destabilizuojančiais valstybės padėtį. Be to, efektyviai nesprenčiamos ir kitos, vis gausėjantys skaudžios problemos: plačiai išsigalėjusi korupcija ir politikų cinizmas (valstybinę valdžią atvirai naudojant asmeniniam lobimui), vis didėjantys skirtumai tarp turtingųjų ir vargšų, skurdas, nedarbas ardo valstybės gyvenimo pamatus. Vis didesnė jaunimo emigracija ir mažėjantis gimstamumas, senstanti Lietuvos visuomenė tampa labai rimta nacionaline demografinė arba tautos nykimo problema. Taip pat šiuo metu Lietuvoje nesimoko ar yra tapę beglobiais dešimtys tūkstančių vaikų.

Vienas svarbiausių politinio gyvenimo variklių yra stipri opozicinė jėga, kurios šiuo metu Lietuvoje kaip tik ir nėra. Per Nepriklausomybės dešimtmetį atsirado ir susiliejė stambios finansinės pramoninės grupuotės, gausiai atstovaujamos Seime, kurių interesų vardan jau daugelį metų yra sustabdytas visuotinis pajamų deklaravimas valstybėje, savo ruožtu, tapęs viena iš palankių korupcijos išplitimo sąlygų.

Atsižvelgiant į tai, kad Lietuvoje atsiranda akivaizdus ir grėsmingi valstybės nuosmukio reiškiniai, humanitarinės pakraipos mokslininkai ir kitų sričių specialistai įkūrė demokratinių judėjimą – „Lietuvos kelias“. Šio judėjimo tikslas – konstitucinių vertybių ir valstybingumo stiprinimas, siekiant efektyviai įgyvendinti būtinas vidaus politikos reformas.

Gegužės 18 dieną Vilniuje „Lietuvos kelio“ taryba suorganavo konferenciją „Valstybingumo stiprinimas ir efektyvių sprendimų paieška: vidaus ir išorės grėsmės“.

„Jeigu pirmajame mūsų laisvės dešimtmetyje patys svarbiausi dalykai buvo politinės Nepriklausomybės atkūrimas, rinkos ekonomikos pagrindai, orientacija į Vakarų, tai antrasis laisvės dešimtmėtis kelia labai sunkius ir nemažiau svarbius iššūkius. Pirmia, užbaigti iš sovietinio laikotarpio paveldėto ūkio atkūrimą. Antra, neatsilikti nuo globalių

pasaulio ekonomikos iššūkių.

Teisingumas ir demokratija – tai valstybės valdymo pamatas, grindžiamas valstybės siekiu įgyvendinti istatymo viršenybę, atstovaujant visų gyventojų grupių ir socialinių sluoksnių interesus. Didžiausias valstybės turtas – tai jos žmonės: dirbantys, kuriantys jos gerovę ir dvasinę kultūrą. Todėl stengsimės, kad Lietuvoje būtų atkurtas tvirtas socialinis pamatas, kuris taptų patikima atrama, vykdančios valstybės vidaus gyvenimo bei ūkio reformas, tuo pačiu siekiant istorinės mūsų valstybės pažangos.

Lietuvoje tarp teisingumo ir teisėtumo dar žiojėja bedugnė, kurią užpildyti gali tik visų mūsų pastangos. Valstybės valdymo kokybė, būtinų reformų įgyvendinimas turi milžinišką reikšmę jos atečiai. Todėl ir įkuriame demokratinių judėjimą – „Lietuvos kelį“, – sako „Lietuvos kelio“ iniciatorė ir tarybos pirmininkė dr. Liliana Astra.

Konferencijoje pranešimus skaitė „Lietuvos kelio“ tarybos nariai ir renginio svečiai: dr. Algirdas V. Kanauka, dim. mjr. Juozapas Vainauskas, kun. Alfonsas Bulotas, Algimantas Patašius, Vytautas Gruodis, Osvaldas Markevičius, Petras Miškinis, Antanas Bukauskas, dr. Julius Šalcauskas, dr. Giedrė Žilinskienė.

Konferencijos dalyviai priėmė rezoliuciją, kuri sako, kad pirmiausia būtina:

Parengti ir įgyvendinti specialistų darbo užmokesčio reformą, atsisakant nedemokratiškos politikos pareigūnų privilegijų, pagal kurias jų darbo užmokesčiai, skaičiuojamas pagal šalies vidutinį darbo užmokesčio (LR Vyriausybės įstatymas, 1994.V.19. Nr. 1-464, 12 str.) skirtingai nuo kitų aukštos kvalifikacijos specialistų. Būtina pareigūnų darbo užmokesčių skaičiuoti taip pat pagal pragyvenimo minimumą (MGL), kaip ir kitiems aukštąjį išsilavinimą ir kvalifikaciją įgijusiems specialistams (gydytojams, mokytojams, inžinieriams, mokslo, meno, kultūros darbuotojams). Gerai apmokamas ir kvalifikuotas darbas turi tapti Lietuvos gyventojų gerovės pamatu.

Plėtoti valstybinę socialinio pastovumo strategiją ir apsaugoti vyresniąją kartą nuo gilaus skurdo, kasmetinį pensijų augimą derinti su bendro vidaus produkto (BVP) didėjimu.

Stiprinti antikorupcinę politiką, siekiant visuotinio pajamų deklaravimo, sugriežtinant antikorupcinius įstatymus ir įgyvendinant valstybės pareigūnų atsakomybės už neteisėtus veiksmus principus; uždrausti juridiniams asmenims finansuoti politines partijas.

Lietuva įžengė į naująjį tūkstantmetį, atkūrusi savo ilgaamžio valstybingumo tradicijas, tačiau spartėjantis pasaulinės globalizacijos procesas lemia reikšmingus tautinius valstybių funkcijų pokyčius, susijusius su konkurencinga ekonomika (inovacijomis, informacinėmis technologijomis). Šiame kontekste išskirtinę reikšmę įgyja teisėsaugos sistemos stiprinimo veiksniai, ginantys nuo tokio destruktivaus reiškinio kaip korupcija. Valstybėse, kuriose yra smarkiai išsiskaidę korupcija, stringa būtinos valstybės gyvenimo reformos ir net naujai įsikūrusios firmos nustumiamos į šešėlinę ekonomiką; prarandami gyvybiškai svarbūs ištekliai. Neteikę vilčių, nusisuka ir užsienio investuotojai.

Akivaizdu, kad korupcijos „liga“ serga visi be išimčių autoritariniai režimai, tačiau nuo jos, deja, neapsaugotos ir jaunos demokratinės valstybės, kurių tarpe atsideri Lietuva.

Korupcijos, kaip valstybinės valdžios panaudojimo asmeniniam pasipelnymui, reiškinys smarkiai išplito Lietuvoje ypač pirmajame Nepriklausomybės atgavimo dešimtmetyje. Tarptautinės visuomeninės antikorupcinės organizacijos „Transparency International“ skrypaus Lietuvos iniciuoto projekto „Lietuvos korupcijos žemėlapis – 2001“ duomenimis, Lietuvos gyventojai ir verslininkai daugiausiai kyšių moka muitininkams, mokesčių inspekcijai, policijai, gydytojams. Korumpuotaisiais institucijomis gyventojai vadino teisėjus, Vyriausybę ir Seimą, o ir patys buvo linkę duoti kyši, jei tai padėtų sutvarkyti jų reikalus. Remiantis šio tyrimo duomenimis, patys didžiausi korupcijos šaltiniai šiuo metu išsotinės nusidriekia į Vilniaus, Kauno bei Klaipėdos apskritys (statistiniai vidutiniai paprastų gyventojų mokamų kyšių dydys siekė 811 litų, o verslininkai valdžios pareigūnams priversti mokėti dešimtkart daugiau – vidutiniškai 8,031 litą). Smarkiai korumpuotose šalyse firmų vadovai priversti skirti daug laiko derėjimuisi su valstybės pareigūnais, tad tarptautinių ekspertų duomenimis, Lietuvoje šis laikas užima atitinkamai net 15 procentų asmeninio kiekvieno verslininko laiko (Kaufmann, Siegelbaum, 1997). Pasaulio banko ataskaitoje „Kova su korupcija pereinamojo laikotarpio šalyse“ (1999 m.) pažymima, kad pagal administracinės korupcijos indeksą Lietuva yra maždaug tame pačiame aukšto korupcijos indekso lygyje kaip ir Rusija.

Ji iš niekur jokios paramos negavo, bet kažkaip išliko sveika ir stipri. Mano tautietės manimi mažai domėjosi. Ypač tos turtingosios. Jos buvo susibūrusios lyg ir į kokią šeimą, vadinamą išgalvotais vardais; vienos buvo mamos, kitos tėtės, dar kitos – dukros. Ir dalydavosi savo turtais. Vakaraus po darbo užėdavo manęs aplankyti viena kita tokia kaip aš plikė. Šitaip išdribojau dvi savaites, pasikelti ir nulipti nuo gultų bei Varios pagalbos jau negalėjau. Kartą vakare iš greitosios sekijos atėjo manęs aplankyti Jadzytė Liepytė ir atsisėdė ka tik gautą siuntinėli, emė įkalbinėti mane nors truputėlį ko nors suvalgyti. Siuntinėlis buvo toks menkutas – keletas baltų džiūvėšelių ir dar šis tas. Bet mano žvilgnis užkliuvo už dėžutės su paukščių taukais ir taip suspaudė spazmai paširdžius, kad vos galėjau išsilaikyti nerėkusi. Supratau, kad noriu tų taukų. Jadzytė buvo žemaitė, užsiypyrusi, tai vis prašė ir prašė, kad paragaučiau. Tada aš ir paprašiau tų taukų. Keista, kai nurijau riebaluotus seiles, atsilėjo spazmai. Kai pasakiau apie tai Jadzytei, jos abi su Varvara taip apsidžiaugė, kad net ašaros joms ištryško. O Jadzytė taukus paliko man. Aš kasdien laisčiau ir po truputį didinau normą. Kai jau galėjau išlaizyti šaukštą per dieną, panorau arbatos. Pradėjau

LIETUVAIČIŲ KANČIŲ ISTORIJA

Nr. 17

Po vadinamosios operacijos nelaimingieji, išsekę kaip skeletai, dar kiek pasilankioja susirietę, pilvus susiėmę, ir nusibagia. Štai ir mano eilė atėjo. Vis vaikščiojau į darbą, kol kojas pavilkau, o kai suimdavo nepakankamai spazmai, keikdavau šipovniką, ašaros patios risdavosi. Valgyti nieko negalėjau. Atrodė, kad viduriai – atvira žaizda. Netgi tos savo varganos duonelės nebegalėjau praryti. Nuvedė mane Aldona pas chirurgą. Toji pažūrėjo man į akis, net pilvo nepašaukė, ir sako: „Nu šiož, u vas rak, budem rezatj“. Sakau, pjauti nesidūšiu, geriau beveliju nepjautu pilvu nusibaigti. Nuo darbo neatleido. Tysojau ant narų ir vis daugiau silpau. Skausmas viduriuose nenusakomas. Galiausiai net vandens nuryti negalėjau, atrodė, jog ryjau karštą geležį. Šalia manęs, ant tų pačių viršutinių gultų, gulėjo ukrainietė Varvara Rudak, nuostabios širdies moteris. Ji ir rūpinosi manimi. Vis nešdavo iš valgyklos mano maisto normą ir ragindavo nors ką suvalgyti. Aš atiduodavau jai savo duoną, prašydavau suvalgyti, nes

ji iš niekur jokios paramos negavo, bet kažkaip išliko sveika ir stipri. Mano tautietės manimi mažai domėjosi. Ypač tos turtingosios. Jos buvo susibūrusios lyg ir į kokią šeimą, vadinamą išgalvotais vardais; vienos buvo mamos, kitos tėtės, dar kitos – dukros. Ir dalydavosi savo turtais. Vakaraus po darbo užėdavo manęs aplankyti viena kita tokia kaip aš plikė. Šitaip išdribojau dvi savaites, pasikelti ir nulipti nuo gultų bei Varios pagalbos jau negalėjau. Kartą vakare iš greitosios sekijos atėjo manęs aplankyti Jadzytė Liepytė ir atsisėdė ka tik gautą siuntinėli, emė įkalbinėti mane nors truputėlį ko nors suvalgyti. Siuntinėlis buvo toks menkutas – keletas baltų džiūvėšelių ir dar šis tas. Bet mano žvilgnis užkliuvo už dėžutės su paukščių taukais ir taip suspaudė spazmai paširdžius, kad vos galėjau išsilaikyti nerėkusi. Supratau, kad noriu tų taukų. Jadzytė buvo žemaitė, užsiypyrusi, tai vis prašė ir prašė, kad paragaučiau. Tada aš ir paprašiau tų taukų. Keista, kai nurijau riebaluotus seiles, atsilėjo spazmai. Kai pasakiau apie tai Jadzytei, jos abi su Varvara taip apsidžiaugė, kad net ašaros joms ištryško. O Jadzytė taukus paliko man. Aš kasdien laisčiau ir po truputį didinau normą. Kai jau galėjau išlaizyti šaukštą per dieną, panorau arbatos. Pradėjau

po truputį kramsnoti. Iš pradžių tik džiūvėsius. Pasirodo, geroji Varia mano duonelės nevalgė, o džiūvėsius ir laikė mano. Dabar aš buvau turtinė, nes turėjau visą maišelį duonutės džiūvėšelių. Palengva taisiausi. Pradėjau ir kitą valgyti maistą valgyti, o dar po savaitės ir pati nuėjau į valgyklą. Panorau eiti į darbą. Mergaitės atkalbinėjo, patarė dar sustiprėti. Mano ir daugelio nustebeimui, pirmą dieną išėjus į darbą, vakare pakvietė mane į sanitarinę dalį sveikatos pasitikrinti. Pasirodo, manimi kažkas domėjosi. Matyt, laukė, kada toji stipena nusibaigs... Nueinu. Dabar jau Ana Adrejevna mane kruopščiai apžiūrojo, apmaigė ir vis kamantinėjo, nuo ko aš pasitaisiusi. Kai pasakiau, kad nuo riebalų, tai net pašoko. Ligos koterleje užrašė diagnozę – skrandžio gleivinės nusausesėjimas. Man trims mėnesiams išrašė ligonio maistą ir dar savaitei atleidimą nuo darbo. Likau ne riezana. Į darbą ėjau. Iš principo, nors kartais bodavo taip silpna, kad vos ne virsdavau. Blogiausia bodavo vakare po darbo, kai kolona skuba namo, tačiau geroji Varia visur man padėdavo. Gerų žmonių yra visur, tik reikia mokėti juos atsiimti. Po trijų mėnesių sustiprėjau. Dantys neklibinėjo, plaukai ataugo. Galva dabar atrodo kaip še-petys. Tai, žinoma, neturėjo jokios reikšmės. Praėjo,

kaip ir viskas čia praeina...

Po Stalino mirties, jau 1954 m. pradžioje, vieną sekmadienį, dienos neprisimenu, ir mūsų sekciją atėjo visa lagerio valdžia ir dar kažkoks nepažįstamas. Labai taikiai nusiteikę. Mums net leido sėdėti ant gultų, kas paprastai būdavo negalima. Perskaitė nutarimą iš Maskvos, kad politiniams kaliniams numatomos tokios lengvatės; nuardyti nuo drabužių numerius, numinti nuo langų grotas ir nerakinti nakčiai barakų. Bus peržiūrėtos bylos, pirmiausia nepilnamečių, juos paleis, na, o kitų bylos taipogi bus peržiūrėtos. Moterys šaukė valio! Tačiau mus čia pat nuraminio: žinokite, kad čia dar tik ukaz, o ne prikaz. Manėme, kad po to nutarimo kažkas pasikeis, nes naivios buvome. Pirmadienį kaip visada išėjome į darbą su numeriais. Kelios moterys sumanė pajuokauti ir, nelaukė įsakymo, emė ir nusiardė numerius. Prie vachtos ką rado be numerio, visas į karcerį. Vakare parėję iš darbo gavom įsakymą nusiardyti numerius. Ne taip jau lengva tai padaryti. Bušlatų ir vatiniųkų nugaros prapjautos, po numeriais skylė, kad pabėgtų negalėtume numerio nusiardyti. Kur dabar gauti juoda lopą? Mano ženklas buvo CO-820, o po juo – skylė. Eiti su kiura nugarą? Nebandyk. Dar kokią straipsnį užsidirbsi. (B.d.)

Lietuvių pėdsakais Amerikoje

SCRANTON, WILKES BARRE, SHENANDOAH, MAHANAY... (4)

Hazelton, Girardville, Wilkes Barre – tai vis lietuviški miesteliai Pensilvanijos valstijoje, kuriuos mes aplankėme. O kiek tokių liko neaplan-kytų? Scrantono vyskupijoje dar yra Duryea, Eynon, Forest City, Kingston, Pittston, Allentown vyskupijoje – Easton, Brackville, Maizeville, Middleport, Minersville, New Philadelphia, Reading, St. Clair... Tuose miesteliuose yra arba buvo lietuviškos parapijos. Minetose vyskupijose yra 25-os lietuviškos parapijos, kai kurios veikia, kai kurios sujungtos su lenkiškomis, kai kurios jau uždarytos, viena iš jų nugriauta. Buvome tik vienos valandos kelio atstumu nuo Binghamton miesto jau New York valstijoje. Šiuos pavadinimus išvardijau sąmoningai, kad nežinantiesiems šių vietovių (tokiems, kaip iki ke- liones buvau aš) susidarytų prietrenkiantis įspūdis – kiek ten gyventa lietuvių. Bet tai tik miesteliai, kur tautiečių būta labai daug ir kur pasta-tytos bažnyčios. O juk, reikia manyti, buvo jų ir kitose vie- tose, kur veikė akmenų ang- lies kasyklos, tik ten jų buvo arba mažiau ir jie neįstengė pasistatyti savų bažnyčių, arba nebuvo tokie organizuoti ir nekurė parapijų.

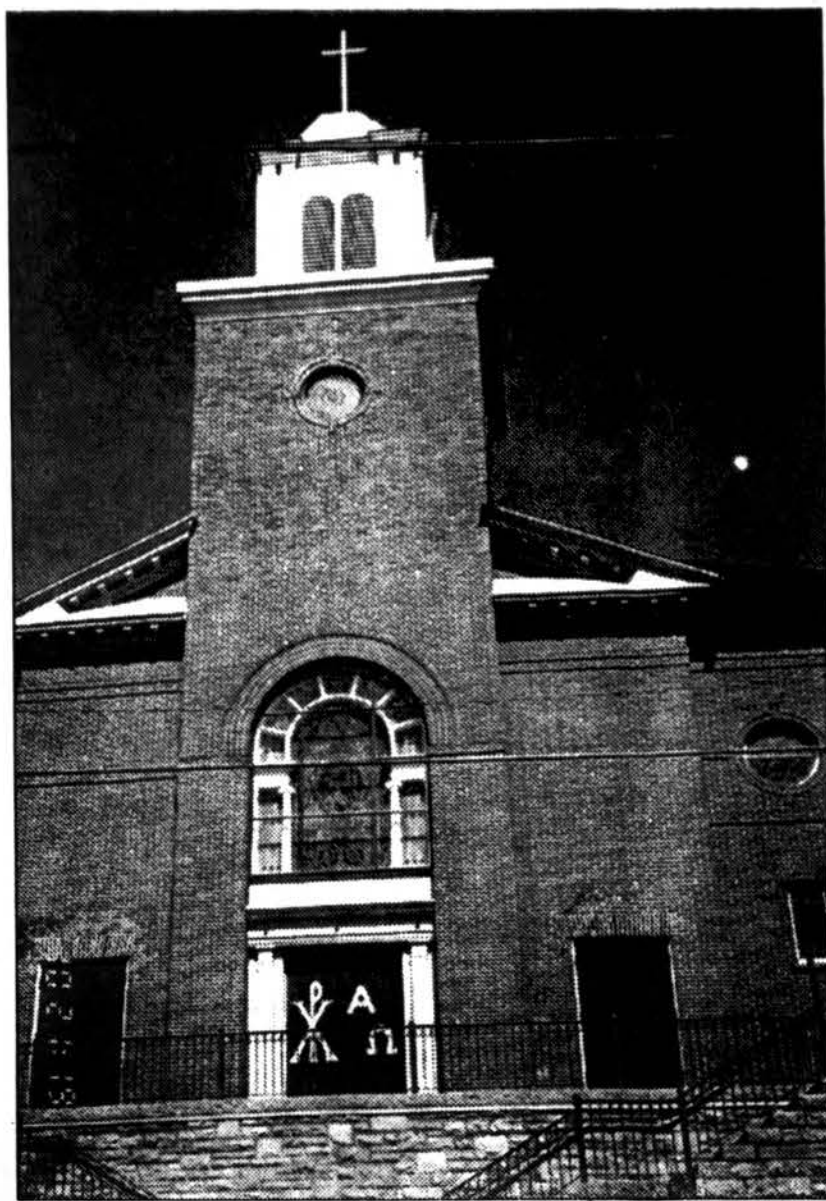
Labai knietėjo susinoti, kiek šiuos kraštuose galėjo gyventi lietuvių. Mons. J. Anderloniui atrodo, kad apie 10,000. Kun. W. Valkavičius rašo, kad vien lietuvių dienas, kurias nuo 1914 m. organizavo kun. Dar- gis (suvažiudavo lietuviai iš visos valstijos), suvažiudavo 15,000-20,000.

Visas šias parapijas yra aprašęs William Valkavičius savo kapitaliniame, 3-jų tomų veikalė „Lithuanian Religious Life in America“, bet pamatyti iš arti, prisiliesti prie bažny- cių mūrų, prie paminklo lietu- viškose kapinėse yra nepakar- tojamas jausmas. Įspūdį darė netgi naršymas po smulkų tos vietovės žemėlapi. Ypač mal- nu buvo atrasti miestelių lietu- viškų vardu „Laurys“ ar pra- vaziuoti „Oleckna“ gatvę Scrantone, „Amber“ (gintaras) gatvę Wilkes Barre, pamatyti Pittstone, Wyoming g. 1129, trispalvę išdažyta nama su

užrašu „Lithuanian Club“...

Mūsų ekspedicija – LB Kultūros tarybos pirmininkė Marija Remienė, tarybos narė Aušrelė Sakalaitė (viena atlai- kiusi 2,200 mylių kelią už savo protingos mašinos vairo) ir šių eilučių autorė, atstovavusi „Draugui“. Mūsų tikslas buvo pradėti rinkti medžiagą pro- jektui „Lietuvių pėdsakai Amerikoje“. Supratome, kad tai ne vienerių metų ir ne ke- lutos žmonių darbas. Į šias vietas turėtų atvažiuoti ke- liolika žmonių kelioms mėne- siams, kaip Lietuvoje vyksta tautosakinės ekspedicijos ir surenkama visa įmanoma medžiaga. Tokių ekspedici- jų prašosi ir istorinės Pensilva- nijos apylinkės. Ši kelionė galėjo tik sužadinti tyrinėtojo apetitą. Mes ten buvome pa- našios ir vaikus, stovinčius ant didžiulio kalno ir norinčius jį išsemti savo žaisliniais kas- tuveliais. Mūsų kelionės metu „Drauge“ pasirodęs pokalbis su Edvinu Giedrimu nuteikia viltingai: jeigu yra daugiau išeivijos istorija besidominčių žmonių, dar niekas nepras- ta, dar suspėjame, kol yra liu- dininkų, užfiksuoti Amerikos išeivijos istorinę medžiagą.

Iš Philadelphijos po dviejų su puse valandų kelionės greitkeliu atsiradome Scrantone miestelyje ir apsisistome pas tos vietovės Lietuvių Ben- druomenės pirmininkę Reginą Petrauskienę. Ji mums parodė su lietuvių gyvenimu susiju- sias vietas, padėjo susisiekti su žmonėmis, kurie turėjo ką pasakyti apie lietuvių gyve- nimą. Pirmiausia aplankėme Šv. Juozapo parapijos bažny- čią, kurioje klebonauja šian- dien aktyviausiai lietuviškoje Scrantono veikloje besirei- kiantis mons. Peter P. Madus (lietuviai sako – kun. Medis). Jis bendradarbiauja su JAV LB Socialinių reikalų tarybos pirmininke Birute Jasaitiene, yra prisidėjęs prie programos paremti Lietuvos kariuomenę. Klebono neradome, bažnyčia mums parodė bernardinų- pranciškonų, kurios aptar- nauja parapiją, vienuolyno vienuolę. Parapija įsteigta 1892 m. Bažnyčia pastatyta 1894 m. Bažnyčia graži, kaip ir visos kitos lietuviškos

Šv. Juozapo bažnyčia Scranton, PA (klebonas mons. Peter Madus). Aušrelės Sakalaitės nuotr.

bažnyčios. Mūsų trijų, senti- mentalių moterų, kompanija, lankydama lietuviškas vietas, laistė jas ašaromis: iš gra- žumo, iš skausmo ar iš liū- desio, žinant, kiek meilės, kiek tikėjimo ir pasišventimo įdėta į šiuos architektūros pa- minklus tapusius pastatus, ir kiek mažai šiandien jie be- reiškia praktiškai Amerikoje. Bet apie tai kita kalba.

Bažnyčioje – senoviški vit- ražai. Reikia pasakyti, kad Amerikoje visose lietuviškose bažnyčiose nepaprastai gražūs vitražai, jų tradicija prasideda nuo pačių pirmųjų, statytų XIX a. pabaigoje. Pastebė- jome, kad kiekvieno lango vit- ražas paprastai yra paauktas atski- ro žmogaus, šeimos ar or- ganizacijos, ir jame mcenatas įamžintas. Kiekvienoje bažny- čioje, kurią lankėme, sten- giais nurašyti nors keletą pavardžių iš tų langų. Atrodė, kad jeigu aš jas paskelbsiu, savotiškai nupūsiau dulkė- nuo jų vardo. Gal Lietuvoje palikuonys nieko apie juos jau nebežino. Taigi, Scrantono Šv. Juozapo bažnyčios vitražams aukojo: Joseph C. Noreikos šeima, Bagasevich, Bukaus-

kas, Verbus, John and Rose Leskauskas, Apolonia Reks- tis, Latožos šeima. Bažnyčia išlikusi originali, joje beveik niekas nepakeista – suolai se- noviški, autentiški – Lietuvoje vadinamos medinės lonkos, tik senoji altoriaus vietoje yra padaryta šiuolaikinė pri- sikelusi Kristaus mozaika, atlikta gero dailininko.

Šioje Šv. Juozapo parapijoje 1897 m. klebonavo kun. Anta- nas Kaupas (1909 m. jis jau dirba kaimynystėje esančiame miestelyje Wilkes Barre, kur sukuria Kunigų vienybės or- ganizaciją ir tampa pirmuoju dabartinio mūsų „Draugo“ re- daktorium). Scrantone, Mary- wood universitete, A. Kaupas profesoriavo, šiame universi- tete, matyt, ne be brolio pagal- bos, prasidėjo ir seselių kazi- mieriečių įkūrejos ses. Marijos Kaupaitės kelias. Scrantone ji darbavosi 1897–1901 m. Kazi- mierietės buvo atsikviestos vesti lietuvišką mokyklą. Da- bar šalia bažnyčios tebestovi trijų aukštų didžiulis pasta- tas, ant kurio sienos išlikę įrašas: 1915–1984 m. Reikia manyti, kad tai ne pirmasis mokyklos pastatas. Šiandien

dar gerai atrodančio pastato langai negyvi, uždangstyti, jame kartkartėmis vyksta pa- rapijos susirinkimai ar kiti renginiai.

Lietuviai nebūtų lietuviai, jeigu jie savo gyvenamos vie- tos nebūtų pritaikę sau: mies- telį meiliai vadino Skrentais („vaziuojam į Skrentus“), veikė savos krautuvelės, ba- rai, klubai. Ir pačios dar turėjome progos nufotografuo- ti „Tauro“ klubą, kur renkasi Vyčiai. Sako, dar yra ir „Stirnos restoranai“, bet jo išlikęs tik vardas, jį valdo jau ne lietuviai. Ačiu jiems ir už tai, kad palaiko lietuvišką pa- vadinimą. O Stirna, sako, ne- didukas žmogelis, buvo ir ban- kelio savininkas. Jis, jo dukra ir zentas Noreika, laidojimo namų direktorius, buvo lietu- viai entuziastai.

Scrantonas prieš šimtą metų buvo svarbus lietuvių centras. Čia, pagrindinėje Main Ave. gatvėje, jaunystėje gyveno ir Jonas Šliūpas, kurio veikimo pėdsakų ir šiandien dar esa- ma: nors sunkiai, bet dar išsilaiko tautinė bažnyčia, kuri buvo įsteigta jo iniciaty- va, ir veikia tautinės kapinės. Tautinė bažnyčia ir kapinės taip pat yra ir Philadelphijoje. Kai cionai XIX a. pabaigoje atvažiuo J. Šliūpas, lietuviai (žinoma, ir kiti nauji at- vykėliai) buvo nepaprastai išnaudojami. Savininkai sava- valiaudavo, nerąštingi, nemo- kantys anglų kalbos lietuviai kasyklose dirbo vergų darbą ir gyveno vergų gyvenimą. Jie niekada negalėjo atsiplėsti nuo anglies kasyklos ar alaus baro, kuris kartu buvo ir ban- kelis, savininko priklausomybės, nes angliakasy, jeigu nespėdavo viską pragerti, savo čia laikytą algelę išei- kovdavo maistui, gydymui. Jis visą gyvenimą svajoj, kad štai nuo kitų metų jis bus lais- vas ir išvažiuos, bet taip ir nu- mirdavo nesulaukęs tos lais- vės. Šliūpas daug yra pasidar- baves juos gindamas nuo arių, lenkų, kurių buvo da- giau, išnaudojimo. Šliūpas or- ganizavo lietuviškų parapijų, kurios būtų nepriklausomos nuo Romos, kurimą. Jis agita- vo steigti tautines parapijas. Šiandien tautinė bažnyčia, sako, ateina tik keliolika pa- rapijiečių, bet ji dar gyvuoja. Gražiai prižiūrimos ir nedi- dės jų kapinės. Nemažai tautinių parapijų buvo sukurę ir lenkai, kai kurios jų veikia ir šiandien.

Audronė V. Škiudaitė

nutarė ją pagauti su meiluziu ir juos abu nužudyti. Tas nu- sikaltimas buvo užfiksuotas, prieš jam įvykstant, tad poli- cija nusileido „iš padangių“ pačiu laiku ir sustabdė žu- dynes.

Taip šis departamentas sėk- mingai veikė šešerius metus, bet atsirado paslaptingų „kabliukų“: į tą viską įsimašė Anderton. Jis numatomas kaip taikinyis ir dėl to išgy- vena daug pavojų, daug ne- malonumų. Kaip Tom tas pro- blemas išsprendžia, galima su- zinoti, tik filmą pamatius.

Filmas sukurtas pagal Phi- lip K. Dick parašytą trumpą fantastinę apysaką. Pradžioje atrodo daugiau kaip eilinis nuotykių filmas, vėliau ir iki pat pabaigos įtempto veiksmo bei futuristinių technikos reiškinių, jis darosi labai įdomus. Tai tikrai labai skir- tingo žanro ir tiesiog ne holly- vudiško pobūdžio filmas. Man pačiam teko vaidinti minios scenose, tai turėjau progą pamatyti, kokiomis sąlygomis statomas filmas, ir tuos gar- siuosius Hollywood žmones. Antra vertus, mes nepaste- bime žmonių, kurie yra už fil- mavimo aparatų. Tai jau labai seniai kartu su Steven Spiel- berg dirbantys asmenys. Vie-

nas jų – lenkų kilmės ki- nefotografas Janusz Kamin- ski, kuris filmui priderino ki- tokį apšvietimą, kas irgi labai daug prisidėjo prie gerų re- zultatų.

Kita vertus, „Minority Re- port“ yra tikrai aukšto techni- nio lygio, o taip pat pat pasi- žymi puikia aktorių vaidy- ba, tik, mano manymu, vienos mažos rolės aktorius, to sky- riaus viršininko padėjėjas, vaidino nelabai profesionaliai.

Galaisiausiai, turinys buvo puikiai parašytas, viskasėjo labai sklandžiai. Vietomis reikia rimtai pagalvoti, arba tiesiog sugrįžti į kiną antrą kartą ir vėl filmą pamatyti. Jei kas nespėjo dar filmo pa- matyti, siūlyčiau tai padaryti.

Rolandas Žukauskas

Pastaba: su Rolandu Žukausku cikasietiai ir apylinkių gyventojai turėjo progos susipažinti, kai jis buvo atvykęs su Los Angeles Dra- mos sambūriu ir 2002 m. balandžio 14 d. Jaunimo centre vaidino V. Mariūno dramoje „Melas šventyk- loje“. Jis atliko Jurgio Balsio vaid- menį.

Rolandas žada naujausių filmų apžvalgas „Draugui“ rašyti regu- liariai. Džiaugiamės jo įsijungimu į mūsų bendradarbių tarpą!

Redakcija

•SKELBIMAI•

PASLAUGOS

ELEKTROS ĮVEDIMAI-PATAISYMAI.
Turiu Čikagos miesto leidimą.
Dirbu užmiestyje. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

Įrengiamie „basement“, virtuves, dedame medines grindis, darome „deck“, stalius ir kitus smulkaus remonto darbus. Aukšta darbų kokybė, žemos kainos. Turiu draudimą. Tel. 773-254-0759; 847-525-9275 (mob.), Žilvinas.

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS IR GYVYBŲ DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukse S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. 708-424-8654
773-581-8654

TAISOME
SKALBIMO MAŠINAS, ŠALDYTUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VESINTUVUS.
H. DECKYS
TEL. 773-585-6624.

SIŪLO DARBA

Window Washers Needed!
40,000 per year. We need 100 crews. No exp. necessary. Will train. Must have valid driver's license and transportation. Must be fluent in English. L.A. McMahon Window Washing. Chicago and Milwaukee area. Tel. 800-820-6155.

Reikalingi darbuotojai parduotuvų valymui TN ir IN valstijose. Pageidautina vyrai. Atlyginimas nuo \$1,500 iki \$1,800. Tel. 615-554-3161.

Office manager assistant. Computer literate, active and organized person welcome. English and SS required. Call 708-924-1431.

Tai - Jūsų laikraštis
DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD'S ONLY

Amerikos Lietuvių Televizija, Inc. Lithuanian American TV, Inc.

14911 127th Street, Lemont, IL 60439
Phone: 708-839-9022 Fax: 708-839-9070 E-mail: altv@attbl.com

ALTV programos rodomos per Čikagos WFBT 23 kanalą ketvirtadienis ir sekmadienis nuo 7 iki 8 val. vakaro. Čia galite matyti žinias iš Lietuvos, pasakojimus apie lietuvių Amerikoje, filmus, koncertus. Programos reklamuoja daugelis lietuviškų verslų, skelbiamas lietuviškų renginių kalendorius.

ALTV paslaugos:

*Vaizduojančių perrašymas iš europinės sistemos į amerikietišką ir atvirkščiai, visokie formatai, DVD
*Dokumentų, laiškų, anketų notarizuoti vertimai, vertimai žodžiu
*Anglų kalbos pamokos

ALTV laukia žiūrovų pasiūlymų, patarimų, reklamų, skelbimų ir paramos. Skambinkite: 708-839-9022 arba 708-785-8080.

Šį sekmadienį, liepos 21 d. ALTV kviečia žiūrėti pasakojimą apie ALKĄ – Amerikos Lietuvių Kultūros Archyvą, įsikūrusį Putnam miestelyje, Massachusetts valstijoje, reportažą apie šiemetinio Lietuvių Fondo pieno skirstymo rezultatus, bei spektaklio „Nebylus“ pagal J. T. Vaižgantą tęsinį. Na o tie, kurie domisi Mažąja Lietuva, galės susipažinti su Klaipėdos krašto lietuvininkų draugijos veikla, apie kurią pasakos Klaipėdos Universiteto etnologijos katedros profesorė.

ALTV pasilekia teisę keisti programų turinį ir siūžetų rodomo laiką.

APKARPOMA „LAISVOSIOS EUROPOS“

RADIJO TRANSLIACIJA

Pusšimčiui metų praėjus nuo pirmųjų Laisvos Europos radijo (Radio Free Europe) laidų, nukreiptų į komunistų valdomą Čekoslovakiją, pranešama, kad laidos tękų kalba bus sustabdytos nuo š.m. rugsėjo 30 d. Kaip žinoma, 1993 m. nutrauktos transliaci- jos vengrų kalba, o 1997 m. – lenkiškosios. Laisvos Europos radijo centras yra Prahoje. Su- taupyti pinigai, nutraukus čekų kalba transliacijas, bus panaudoti sukuriant laidas Irane, Irake ir apskritai Azijos žemyne.

SCENOJE IR EKRANE

HOLLYWOODO NAUJIENOS

„MINORITY REPORT“

Įsivaizduokime pasaulį be žudynių! Kokie nors, nesuval- dantys savo jausmų, nusi- kalteliai, norėdami padaryti nusikaltimą, yra policijos su- gaunami ir izoliuojami nuo visuomenės, kad ateityje ne- pakartotų savo blogų darbų...

Tokį pasaulį mums parodo Steven Spielberg filme „Mi- nority Report“. Šiame filme pagrindinis aktorius, didelė Hollywood žvaigždė – Tom Cruise, ir ne mažiau žinomas Max von Sydow, švedų kilmės aktorius. Taip pat vaidina Colin Farrell, kuris daug kam mažiau žinomas, bet savo rolę puikiai atlieka.

Nuo pradžių atrodo, kad vienas žymiausių Hollywood režisierių nori mums pristaty- ti naują šio amžiaus techni- ką. Ją žiūrėti, pradeda net

galvą skaudėti. Atsiranda no- ras pakilti ir išeiti iš teatro, tačiau po vienos moters istori- jos prasideda įdomus turinys.

Veiksmas vyksta 2054 m. Washington, DC. Tom Ander- ton (Tom Cruise), kuris vado- vauja labai svarbiam nusikal- timų sustabdymo skyriui, dir- ba su technikos pagalba, pa- dedant jaunuoliams, kurių protai taip išsivystę, kad nu- žudymus gali matyti ateityje, prieš jiems įvykstant. Su ma- ža policijos palyda jis tuos nu- sikaltėjus pagaudavo ir už- darydavo į specialias saugyk- las.

Tai buvo slapta valdžios bandymas, kuris vėliau būtų pritaikytas ir išplėstas po visą pasaulį.

Pvz.: vienas pavydus vyras, nepasitikėdamas savo žmona,

From Chicago we offer daily service to Vilnius with a hassle free connection through our Copenhagen Airport. And when returning, you can enjoy same day travel via Copenhagen back to Chicago.

Find out just how easy we can make your next trip to Vilnius. And remember, when you travel with SAS, you can earn mileage credit with United's Mileage Plus® or SAS EuroBonus™ frequent flyer program.

For information on special fares and schedules contact your Travel Agent or SAS at 800-221-2350. Or visit us at www.scandinavian.net

It's Scandinavian

ANTIKORUPCINĖS STRATEGIJOS IGYVENDINIMAS LIETUVOJE

Atkelta iš 3 psl.

sėkmingai dangstomasi, nebaudžiamai lobstant ir vykstant korupcinius nusikaltimus. Būdingas pavyzdys — tai buvusio Susisiekimo ministro G. Striauko „biznis“, per keletą metų iš Valstybinio kelių fondo lėšų žmonos vardu pasiskyrus šimtus tūkstančių litų, už kuriuos ir buvo prisiųsta nekilnojamo turto, akcijų. O viso to piktnaudžiavimo valstybinėmis pareigomis pasekmė — tik G. Striauko svarstymas Vyriausioje tarnybos etikos komisijoje ir atleidimas iš pareigų.

Taigi, įstatymais nesuvaržytas ir nekontroliuojamas asmeninės naudos siekis valstybinėje tarnyboje, o taip pat lengvatų ir atleidimų nuo mokesčių teikimas, neskaudžios mokesčių skaičiavimo taisyklės bei mokestimo procedūros ir kiti destruktivūs veiksniai, lemiantys piktnaudžiavimo valdžia, savo ruožtu suponuoją itin žalingą korupcinės sąmonės atsiradimo ir išsivystymo reiškinį valstybės valdyme.

Korupcinės sąmonės sindromas

1999 metų Baltijos tyrimų, rinkos ir visuomenės nuomonių kompanijos duomenimis net 60 proc. Lietuvos gyventojų buvo pasiryžę duoti kyši, jei tai padėtų išspręsti jų problemas.

Tarptautinio viktimologinio tyrimo („Netiesėti bandymai paveikti teisę ir prokurorų darbą Lietuvoje“), atlikto Lietuvoje 2000-ais metais metu, buvo apklausta 55 proc. teisėjų ir 75 proc. prokurorų, iš kurių kas septintas atsakė, jog asmeniškai arba per draugus, artimuosius patyrė neteisėtą poveikį — grasinimus ar bandymus papiekti.

Šie ir aukščiau minėti tyrimų duomenys parodo, kad Lietuvoje yra smarkiai išsivysčiusi gyventojų korupcinė sąmonė, o jos ištakos — glaudžiai susijusios su užsilikusia sovietinio gyvenimo įprotais ir iki šiol išlikusia no-

menklatinio valdymo bei privilegijų teikimo sistema. Sovietinė ideologija valstybės valdyme buvo įtvirtinusi net dvi korupcinės tendencijas: nomenklaturinę, kai valstybės tarnautojai buvo susitapatinę su valstybės turto tvarkytojais ir, tuo patiu — realiais savininkais, o todėl šiuo turto naudojosi pagal partinės hierarchijos įtvirtintas privilegijas, patys išplėsdami jų ribas. Antroji tendencija — „šešėlinės“ valstybės valdymo turto vagystės, siekiant savo asmeninės gerovės. Istorinės-politinės, socialinės ir kultūrinės korupcijos išplitimo priežastis papildoma dar ir valstybės skurdas ekonominio gyvenimo veiksnys, susijęs su mažomis žemutinio lygio valdininkų algomis (jei atlyginimai valstybinėje sektoriuje labai maži, tai korupcija tampa pragyvenimo strategija) bei išskirtinių privilegijų teikimu aukštesniems valstybės pareigūnams (priešai prie atlyginimų ir pan.).

Viena iš svarbiausių priežasčių, skatinančių lietuviškosios korupcijos išplitimą valstybės valdyme, yra iki šiol išlikęs pokomunistinis socialinių svertų supriešinimas, pagal kurį žmonių padėtį visuomenėje lemia ne jų išsilavinimas, kvalifikacija ar iniciatyvūs darbas, o — „valdiška kėdė“. Ir todėl iki šiol Lietuvoje yra net įstatymais išsaugotos aukštųjų valstybės pareigūnų privilegijos, pagal kurias jų darbo užmokestis skaičiuojamas pagal šalies vidutinį darbo užmokestį (LR Vyriausybės įstatymas, 1994.05.19. Nr. 1-464, 12 str.). O visų kitų, net ir aukštųjų kvalifikacijos specialistų (gydytojų, mokytojų, inžinierių, mokslininkų, kultūros darbuotojų), darbo užmokestis yra skaičiuojamas tik pagal menką pragyvenimo minimumą (MGL). Štai kur glūdi giluminė lietuvių inteligentijos socialinio nusmukdymo priežastis.

Žmonės Lietuvoje tapo sumurinti, nes daugelis nesupranta, kodėl, atkūrus nepriklausomybę, nuo jų nusisuko socialinis teisingumas (ypač

skaudžiai tai išgyvena vyresnės kartos žmonės), o pasak filosofo Antano Maceinos, „už išmaldą žmonės keršija“. Štai kodėl iš Lietuvos masiškai emigruoja jaunimas, plečiasi skurdas, mažėja gimtumas.

Taigi, sovietinės okupacijos metais mums buvo primesta ydinga „eurazijinė“ hierarchinės rusų valdininkijos ir jos dvilypės moralės tradicija. Jei Vakaruose valdžia suteikdavo iniciatyvą darbui ir turtais, tai carinėje, o vėliau sovietinėje Rusijoje, turta suteikdavo valdžia. Jei turi „vadovaujančią kėdę“, esi viskuo pertekęs, o jeigu ją praradai — tu niekas.

Interesų konfliktai, melas, cinizmas ir neteisėnis aukštųjų pareigūnų elgesys Lietuvoje ir šiandien tęsia tą ydingą piktnaudžiavimo valstybine valdžia tradiciją, kurią pirmasis įvardino dar Vincas Kudirkas savo satyroje apie Vakanaliją Vziatkovičių Kruglodurovą.

Korupcinės sąmonės reiškinys Lietuvoje yra taip plačiai paplitęs, kad dažnai yra sunku atskirti, kur dovana, o kur kyšis: būdingas pavyzdys — tai naujasis Civilinis kodeksas, kuriame 2001-ųjų metų liepos 1 dienos 6.470 straipsnio buvo įteisintos simbolinės dovanos medikams, savo verte neviršijančios vieno minimalaus gyvenimo lygio koeficiento, tuo patiu vėl išskylan etiniam, o kartu ir teisiniam klausimui: ar įteikiant gydytojų dovaną, pridėti ir kasos čekį? (O gal vadovaujantis analogišku Seimo narių mąstymo principu, įteisinti ir „dovanų“ už atitinkamas paslaugas teikimą policininkams, mokytojams, aukštųjų mokyklų dėstytojams, etc. ar net paties Seimo nariams?)

Korupcinės sąmonės ir jos diktuojamą atitinkamą pareigūnų elgesį Lietuvoje galima skirstyti pagal ištakas, t.y. į korupciją, kylančią iš žemutinio valdininkijos sluoksnio bei į korupciją, kylančią iš aukštųjų valdininkijos sluoksnių. Pirmoji yra susijusi su tarnybiniu piktnaudžiavimu, jau egzistuojančių įstatyminių aktų bei normų spragomis ar net atskiri jų pažeidinėjimu. Antroji — ir pati pavojingiausia korupcinės sąmonės forma

A.† A. TADAS MEČKAUSKAS

Mylimas Vyras, Tėvas ir Senelis mirė 2002 m. liepos 16 d., sulaukęs 85 metų. Gyveno Lansing, IL. Amerikoje išgyveno 52 metus.

Dideliame nuliūdime liko: žmona Dalė Skeberdytė, sūnus Rimantas su žmona Tracy, vaikaičiai Erika ir William, Lietuvoje sesuo Aldona ir kiti giminės. Velionis 30 metų išdirbo „Inland Steel“, buvo Lietuvių Bendruomenės narys.

A. a. Tadas bus pašarvotas penktadienį, liepos 19 d., nuo 2 v.p.p. iki 5 v.p.p. ir nuo 7 v.v. iki 9 v.v. Schroeder-Lauer laidojimo namuose, 3227 Ridge Rd., Lansing, IL. Laidotuvės įvyks šeštadienį, liepos 20 d. Iš laidojimo namų 9:30 v.r. velionis bus atlydėtas į Our Lady of Knock bažnyčią, esančią 501-163rd. St., Calumet City, IL, kurioje 10 v.r. bus aukojamos šv. Mišios už velionio sielą. 11:30 v.r. a. a. Tadas bus palaidotas Tautinėse lietuvių kapinėse.

Prašome giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti laidojimuose. Vietoje gėlių prašome aukoti „Saulutei“ (419 Weidner Rd., Buffalo Grove, IL 60089).

Nuliūdę artimieji

Laidotuvių direkt. Schroeder Lauer FH. Tel. 708-474-0024.

— pasireiškia iš anksto apgalvota veikla, susijusia su įstatymdavyste, kuriant naujas įstatymines normas, kuriose yra net iš anksto numatytos tam tikros galimybės piktnaudžiauti padėtimi, kaip tai ir atsitiko su įteisinta nedemokratiškai minėto Civilinio kodekso nuostata, iš esmės skatinančia pacientus papildomai atsilyginti gydytojams.

Tad ir šiandien mūsų valstybės valdyme tebėra įsitvirtinęs gilus moralės ir politikos konfliktas, kurio pasekmės galime įvardinti, kaip administracinę ir politinę korupciją, išplitusią Lietuvoje.

Popierinė kova su korupcija

Lietuvos Specialiųjų tyrimų tarnybos parengta ir 2002 m. sausio 17 d. Seime patvirtinta Nacionalinė kovos su korupcija programa pagalau įžiebė viltį, kad sisteminė korupcija bus greitai suriesta ir „ožio ragą“. Ne paslaptis, kad šios tarnybos analitikai pasinaudojo jo vadinamojo Honkongo modelio patirtimi. Šeštajame dešimtmetyje Honkonge korupcija taip pat buvo sisteminė.

Jos įsigalėjimą rodė buvęs populiarius posakis, kad žmonės turi tokį pasirinkimą: „važiuoti autobusu“ (aktyviai dalyvauti korupcijoje) arba „bėgti“ šalia autobuso (būti pasyviais stebėtojais, nesikišiančiais į korumpuotą sistemą). Tačiau 1974 metais politiškai veiklus ir ryžtingas Honkongo gubernatorių įsteigė Nepriklausomą antikorupcinę komisiją, kurios veikla rėmėsi trimis „banginiais“: baudžiamosios atsakomybės griežtinimu, korupcijos prevencija ir visuomenės švietimu. Per kelis dešimtmečius nuoseklus šių antikorupcinių priemonių įgyvendinimas padėjo galutinai atsikratyti piktnaudžiavimo valstybės valdyme.

Tačiau vargu ar šis Honkongo modelis, atsiradęs ir įdiegtas visai priklausančiose istorinėse, politinėse sąlygose, padės ir Lietuvoje sėkmingai kautis su sisteminės korupcijos užkratu. Abejonės kyla ir todėl, kad šioje Nacionalinės kovos su korupcija programoje nėra žodžių neužsimenama apie pačią svarbiausią korupcijos gyvybingumo priežastį — privilegijų naikinimą!

Nukelta į 6 psl.

Valdančiųjų partijų vadovai abejoja sėkme prezidento rinkimuose

Atkelta iš 1 psl.

pirminkas Artūras Paulauskas pareiškė abejojęs, ar jam verta kandidatuoti prezidento rinkimuose, kalbėjo apie menkas savo galimybes.

Koligos įkalbinėjo Seimo pirminką pamiršti tokias mintis, aiškindami, esą jo nedalyvavimas prezidento rinkimuose visiškai sužlugdytų NS galimybes savivaldybių rinkimuose, kurios šiemet vyks kartu su prezidento rinkimais, gruodžio 22 dieną.

A. Paulauskas populiarumu nusileidžia galimiesiems kandidatams — prezidentui Valdui Adamkui, premjerui Algirdui Brazauskui, krikščionių demokratų vadovui Kaziiui Bobeliui bei liberaldemokratui, buvusiam premjerui Rolandui Paksui.

Rusijos diplomatinis vadas — apie Lietuvos-Karaliaučiaus problemą

Atkelta iš 1 psl.

„konsultacijų pradžios per anksti kalbėti apie kokius nors abiejų šalių kompromisus“. „Kompromisai galimi, bet jie neturi suvaržyti Rusijos Federacijos interesus“, sakė I. Ivanov.

Jis pažymėjo, jog Maskva norėtų, jog ateityje į Rusijos ir

rinkimuose, kurios šiemet vyks kartu su prezidento rinkimais, gruodžio 22 dieną.

A. Paulauskas populiarumu nusileidžia galimiesiems kandidatams — prezidentui Valdui Adamkui, premjerui Algirdui Brazauskui, krikščionių demokratų vadovui Kaziiui Bobeliui bei liberaldemokratui, buvusiam premjerui Rolandui Paksui.

ES konsultacijos, o po to — į derybas dėl Karaliaučiaus problemos įsijungtų Lietuva ir Lenkija, kurios rengiasi įstoti į ES. I. Ivanov pabrėžė, jog Rusija „nusiteikusi vesti konstruktyvų dialogą su Europos Sąjunga ir pasiryžusi plėtoti su ja strateginio bendradarbiavimo santykius“.

teigė, kad „iš tarnautojų atimamos socialinės garantijos ir galimybė siekti valstybės tarnybos valdininko karjeros“. „Dabar aukštai sėdintys vadai nenori atsakyti nuo 1,000 iki 2,000 litų padidėjančių pajamų, todėl nukentė žemesnės pareigos užimantys tarnautojai“, piktinosi A. Dambrasukas.

Kauno apskrities administracijos dirba 370 žmonių.

Kultūros ministerijos veikloje — nemažai pažeidimų

Atkelta iš 1 psl.

„Kultūros paveldo centras“ ir „Baroko kelias Lietuvoje“, nors jų nuomos sutartys jau nebegalioja. Tikrintojai padarė išvadą, kad ministerijoje nepakankama debitorinių ir kreditorinių įsiskolinimų kontrolė.

Be to, Kultūros ministerija nenustatė tvarkos, kaip kontroliuoti lėšų panaudojimą

A. Karnišovas palieka profesionalų krepšinį

Atkelta iš 1 psl.

Kaip trečiadienį pranešė Ispanijos spaudo 31 metų Lietuvos krepšininkas Artūras Karnišovas, du paskutinius sezonus žaidęs Ispanijos „Barcelona“ klube, paskelbė apie savo pasitraukimą po to, kai birželio pabaigoje komanda nusprendė atsakyti krašto puolėjo paslaugų. A. Karnišovas po apmąstymų laikotarpio nusprendė galutinai palikti profesionalų krepšinį.

„Sprendimas baigti žaidėjo karjerą nėra lengvas, ypač kai turi tiek gerų prisiminimų apie klubą ir komandos draugus“, teigia A. Karnišovas. „Barcelona“ interneto tinklapyje. „Be to, palieku puikų klubą, kuris mane gerai ir maloniai priėmė“, sakė krepšininkas.

1996 m. A. Karnišovas buvo

pripažintas geriausiu Europos krepšininku. Lietuvos krepšinio rinktinėje A. Karnišovas Barcelonos, Atlantos ir Sydney olimpinėse žaidynėse iškovojo bronzos medalius, o 1995 m. Atėnuose vykusiam Europos čempionate laimėjo sidabrą.

* Vyriausybė įteisino vienkartinių išmokų mokėjimą valstybės tarnautojams už atliktas ypatingas svarbos užduotis, gimtadienio, šventių ar išėjimo į pensiją progą. Priešai gali būti skiriami ne daugiau kaip viena kartą per metus ir negali viršyti 100 proc. valstybės tarnautojo nustatytos pareiginės algos. (BNS)

* Viešajai tvarkai Lietuvos kurortuose, ypač Palangoje palaikyti, vyriausybė iš savo rezervo fondo skyrė 150,000 litų. (BNS)

* Nepaisant opozicijos boikoto, Seimo valdancios ir mažumai priklausančios partijos trečiadienį pasirašė Seimo pirminko Artūro Paulausko pasiūlytą susitarimą dėl kovos su nusikalstamumu ir korupcija. Susitarimą pasirašyti atsisakiusios penkios opozicinės partijos įvertino kaip deklaratyvų bei susijusių su galimais A. Paulausko ketinimais kandidatuoti į prezidentus. (BNS)

* Konservatorių vadovui, Seimo nariui 69 metų Vytauti Landsbergiui pirmadienį Kauno medicinos universitetinėje Akių klinikoje atlikta dešinėsios akies kataraktos operacija. Medikų teigimu, kataraktos operacija nėra sudėtinga, jau antradienį Seimo narys buvo išleistas į namus.

* Energetikų nuogastavimai, kad Vilniaus cigonų taboro gyventojai neteisėtai bandys pasijungti už skolas atjungtą energiją, nepasitvirtino. Dėl 163,000 litų įsiskolinimo Vilniaus elektros tinklams cigonų taborui buvo nutrauktas elektros tiekimas. Nors Vilniaus elektros tinklai jau ne kartą už skolas buvo išjungę elektrą cigonams, tačiau cigonai sugebėdavo patys sujungti laidus. Elektrikų teigimu, Vilniaus cigonų taboras už elektrą nemokėjo nuo pat savo įsikūrimo 1956 m. iki praėjusių metų rugpjūčio.

Mūsų mylimam ir uoliam ateitininkų šeimos nariui

A.† A.

Poetui BERNARDUI BRAZDŽIONIUI

iškeliavus į Amžinuosius Namus, jo mylimą žmoną ALDONĄ, sūnų ALGĮ, anūkus, proanūkus ir visus artimuosius šio neapsakomo skausmo metu nuoširdžiai užjaučiame ir dalinamės jų netekties skausmu. Neįsivaizduojame ateitininkiško renginio be jo dalyvavimo ir be jo sodrių, eiliuotų žodžių.

Los Angeles ateitininkai

Buvusiam Vietnamo karo veteranui

A.† A.

ALGIUI NAVICKUI

po trumpos ligos netikėtai mirus, buvusią JAV LB Lemonto apylinkės valdybos pirmininkę BIRUTĘ NAVICKIENĘ, jos vyrą IGNĄ NAVICKĄ, dukras DANUTĘ, BIRUTĘ, ALDONĄ, sūnų ARŪNĄ ir jų šeimas bei visus giminės ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liudime.

Agnė Katiliškytė-Berner
Vytautas Kamantas
Gediminas Kazėnas
Romas Kronas
Kazimieras Laukaitis
Nijolė Nausėdienė
Vytautas Šoliūnas
Kęstutis Sušinskas

Mielam sūniui

A.† A.

RIČARDUI MATIUKUI

mirus, jo motinai VERONIKAI ŠATIENEI mūsų giliausia užuojauta.

Stasys Bernatavičius
Juozas Cechanavičius
Ona ir Antanas Sereikai
Aleksas Smilga

Lietuvoje toliau keičiami miestų ir rajonų telefonų kodai

2002 m. liepą ir rugpjūtį keičiami likusi rajonų tarpmiestinio ryšio kodų dalis — kodai nepakeisti iki šių metų kovo. AB „Lietuvos telekomas“ įvedus naujus kodus, iki 2002 m. spalio 31 d. galios ir tų rajonų senieji kodai.

Keičiant kodus, gali būti trumpalaikio ryšio sutrikimų. Kodų keitimo tvarkaraštis (miestas, rajonas; senasis kodas (numeris); naujasis kodas (numeris); kodo (numerio) keitimo laikas (2002 m.):

Akmenė	295	425	08.20 - 08.22
Alytus	235	315	08.27 - 08.29
Anykščiai	251	381	07.18 - 07.20
Birštonas	210	319	07.14 - 07.16
Druskininkai	233	313	07.15 - 07.17
Ignalina	229	386	08.26 - 08.28
Joniškis	296	426	07.23 - 07.25
Jurbarkas	248	447	07.22 - 07.24
Kelmė	297	427	07.26 - 07.28
Klaipėda	26	46	07.13 - 07.15
Kretinga	258	445	08.26 - 08.28
Mažeikiai	293	443	08.27 - 08.29
Molėtai	230	383	07.15 - 07.17
Neringa	259	469	07.20 - 07.21
Pakruojis	291	421	07.30 - 08.01
Palanga	236	460	08.22 - 08.24
Plungė	218	448	07.29 - 07.31
Prienai	249	319	07.14 - 07.16
Radvilaiškis	292	422	08.22 - 08.24
Raseiniai	228	428	07.14 - 07.16
Skuodas	216	440	08.19 - 08.21
Šalčininkai	250	380	07.23 - 07.25
Šiauliai	21	41	07.20 - 07.22
Šilalė	269	449	08.26 - 08.28
Širvintos	232	382	07.16 - 07.18
Šventionys	217	387	08.20 - 08.22
Telšiai	294	444	08.23 - 08.25
Utena	239	389	07.24 - 07.26
Varėna	280	310	08.20 - 08.22
Vilnius	22 (3X XX XX)	5 (23X XX XX)	
	22 (4X XX XX)	5 (24X XX XX)	
	22 (5X XX XX)	5 (25X XX XX)	
	22 (6X XX XX)	5 (26X XX XX)	
	22 (7X XX XX)	5 (27X XX XX)	
Visaginas	266	386	08.26 - 08.28
Zarasai	270	385	08.29 - 08.30

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

„Draugo“ gegužinėje nu-
džiuginsime skaityti mėg-
sčius vaikus ir jų tėvelius –
bus galima įsigyti visai nese-
niai labai dailiai Kaune.
„Šviesos“ leidykloje, išleista
knyga „Lietuvių egzodo vaikų
ir jaunimo literatūra. 1945-
1990“. Tai – pirmasis tomas,
kuriame surinkti prozos dar-
beliai. Knygą sudarė prof. Vin-
cas Auryla, įžangoje lietuvių
egzodo vaikų literatūros bruo-
zus aptaria kalbininkė, kultū-
ros istorikė, humanitarinių
mokslų daktarė Gražina Any-
saitė-Slavenienė. 638 psl. kie-
tais, spalvotais viršeliais kny-
goje spausdinami 57 rašytojų
kuriniai, kiekvieno rašytojo
kūryba pradama trumpomis
žiniomis apie autorių – savo-
tiska jo bibliografija. Knygos
kaina – 15 dol., persiuntimo
mokestis – 3.95 dol. (Illinois
valstijos gyventojai dar pride-
da 8.75 proc. mokesčių).

Skelbimai

• Namams pirkti pasko-
los duodamos mažais mėnesi-
niais įmokėjimais ir prieina-
mais nuosimčiais. Kreipkitės į
Mutual Federal Savings,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747.

• 27 centai skambinant į
Lietuvą, 5.5 cent JAV, 24
val. per para, 7 dienas per
savaitę, 6 sekundžių inter-
valai. Jokių mėnesinių mo-
kesčių. Tikslus apskaičiavi-
mas. Kokybiškiausias ryšys.
Paslauga be apgaulės. Kreip-
kitės vakarais lietuviškai į
TRANSPONT atstovą su 8
metų patirtimi tarptautiniu-
ose ryšiuose. Tel. 708-386-
0556. TRANSPONT –
patikimiausias ryšys su
Lietuva bei visu pasauliu!

Amerikos lietuvių inži-
nierių ir architektų sąjun-
gos (ALIAS) Čikagos skyrius
ruošia tradicinę gegužinę, ku-
ri vyks šį sekmadienį, liepos
21 d., ir prasidės 11 val. r. Ru-
daičių-Marchertų vasarvietė-
je, 3848 Ponchartrain, Michia-
na, MI, 44161. Visi kviečiami.
Smulkesnė informacija kreip-
iantis į Teodorą Rudaitį tel.
630-257-1858.

Vytauto Didžiojo šaulių
rinktinės namuose, 2417 W.
43 Str., Čikagoje, š. m. liepos
21 d., sekmadienį, 12 val.
Anglijos lietuvių klubas ren-
gia tradicinę gegužinę. Bus
įvairaus maisto, veiks baras ir
„laimės šulinys“. Groja ir dai-
nuoja Algimantas Barnišius.
Visi kviečiami apsilankyti.

„Valstiečių laikraštis“
Vilniuje, JAV dolerio kursui
nukritus apie 12 nuosimčių ly-
ginant su litu, tiek pat pakėlė
prenumeratos kainą prenu-
meratoriams JAV ir Kanadoje.

Padėkime Lietuvai ir lie-
tuvių draugui senatoriui
R. Durbin! Jis kandiduoja
dar kitai kadencijai į JAV
Senatą. Reikalinga finansinė
parama. Senatoriaus draugai
Brighton Parke šį sekmadienį,
liepos 21 d., rengia pietus Švč.
M. Marijos Nekalto Prasidėji-
mo parapijos salėje (4420 S.
Fairfield) šiuo tikslu. Bus ku-
gelio, bandelių ir kt. Prašo-
me atvykti.

Atitaisome klaidą. Birželio
25 d. „Draugo“ prie straipsnio
„New Yorko lietuvių gydytojų
draugija“ spausdinama nuo-
trauka, kurioje tarp vyresnių
jų bei jaunesniųjų kolegų yra
ir farmacininkė Aldona Kul-
pienė (ji ne daktarė).

ANTIKORUPCINĖS STRATEGIJOS IGYVENDINIMAS LIETUVOJE

Atkelta iš 5 psl.

Būtent
apie tai mums vieningai kalba
žymiausi užsienio ekspertai,
tyrinėjantys korupcijos reiški-
nius daugelyje pasaulio vals-
tybių. Tad jei nomenklatu-
rinė biurokratija išsaugos
savo išskirtines ir iki šiol ru-
pestingai puoselėjamas „šilt-
namio“ valstybės valdymo po-
zicijas – visa STT ir Seimo
iškilmingai skelbiama kova su
korupcija Lietuvoje ir vėl liks
tik popierinė.

Dvigubi valstybės politikos
ir moralės standartai šiuo me-
tu yra patį didžiausią ir
rimčiausią mūsų valstybės
valdymo problemą. Štai bū-
dingas pavyzdys: nors jau yra
įsigalėjusi nauja Valstybės
tarnybos įstatymo redakcija
(tuo pačiu panaikinant senąją
Valdininkų įstatymą ir atitin-
kamus Vyriausybės nutari-
mus), tačiau atlyginimai aukš-
čiausiems valstybės pareigū-
nams bei jų privilegijoms, pride-
dant 100 proc., 200 proc., 250
proc. atlyginimų priedus ir vėl
yra „tyliai“ dalinami, remian-
tis senutėliu, dar 1991 metais
skubotai priimtu, Vyriausy-
bės nutarimu „Dėl valstybinės
valdžios, valstybės valdymo ir
teisėsaugos organų vadovų bei
kitų pareigūnų laikinos ban-
domosios darbo tvarkos ap-
mokejimo“.

Taigi, ši išskirtinių nomen-
klatūrinių privilegijų aukš-
tiems valdininkams įtvirtini-
mo politika tapo viena svar-
biausių priežasčių, atsirand-
ant ir išbujojant posovietinei
lietuviškai korupcijai. Aki-
vaizdu, kad jei paprastas po-
licininkas uždirba tik 600 litų,
o jo viršininkas – per 10,000
litų, tai pirmasis, negalė-
damas pragyventi, žinoma,
ieškos papildomų tegu ir nele-
galių pragyvenimo šaltinių.

Lygiai tą patį galima pasakyti
apie aukšto kvalifikacijos gy-
dytoją, dirbantį stacionare,
kurio oficialus darbo užmo-
kestis (atskaiciavus mokes-
čius) – 640 litų; nenuostabu,
kad visas Lietuvos gydymo
įstaigas yra apraizgiusi nele-
galių duoklių ėmimo iš pa-
ciento sistema. O žmonės pri-
versti su tuo sutikti, nes pa-
sirinkimo paprasčiausiai nėra.
Štai iš čia ir graudi statistika:
net kas antras Lietuvos gy-
ventojas yra mokėjęs kyšį –
kam nors...

Kai kurie Lietuvos politikai
ir net specialiųjų struktūrų
vadovai, neišvengia naivumo,
per spaudą ir savo pasisa-
kymus ragindami žmones
skusti kyšininkus, t.y. prane-
sti teisėsaugos institucijoms
apie kyšius imančius vals-
tybės pareigūnus, medikus,
švietimo darbuotojus. Bet
žmonės tyli ir, žinoma, tylės,
nes puikiai atsimeina, kas atsi-
tko verslininkams J. Abram-
avičiui ir J. Pališkiui, turėju-
siems labai svarbios informa-
cijos apie aukštą pareigūnų
nusikaltimus ir... kurių jau
nėra gyvųjų tarpe, nes Lietu-
voje iki šiol nėra įstatymų,
užtikrinančių apsaugą tiems,
kurie praneša apie nusikalti-
mus (o, pavyzdžiui, Jung-
tinėse Amerikos Valstijose yra
net du įstatymai: Neteisingų
reikalavimų įstatymas numa-
to, kaip atlyginti tiems, kurie
praneša apie pažeidimus vals-
tybiniuose kontraktuose ir
apsaugo demaskuotojus iš
privataus sektoriaus nuo rep-
resijų – 31 JAV įstatymų
sąvadas, 3729-3731; antrasis
apsaugo nuo keršto demas-
kuotojus, dirbančius valsty-
binėse įstaigose – Demaskuo-
tojų apsaugos įstatymas, Pub.
L. Nr. 101-112, 5 JAV
įstatymų sąvadas, 2302 (b)).

Tad svarbiausia išvada, na-
cionaliniu mastu kovojant
prieš korupcijos išplitimą,
būtų tokia: neišvengia privile-
gių aukščiausiems valdžios
pareigūnams dalinimo ipročių,
patylikais remiamų senais
Vyriausybės nutarimais, nesu-
griežtinus antikorupcinių įsta-
tymų bei nepasitelkus bau-
džiamosios atsakomybės, ne-
draudžiant juridiniams sub-
jektams „gausiai“ finansuoti
politinių partijų (faktiškai jas
„nusiperkant“), o taip pat ne-
įvykdžius nuoseklios demo-
kratinės darbo užmokesčio re-
formos – korupcijos neišveik-
sime, nes pirmiausiai reikia
šalinti jos priežastis, o ne pa-
sekmes.

Politinė pasaulėjauta, kuriai
bodingas savanaudiškumas ir
godumas, siekiant vien asme-
ninės naudos ir pasipelnymo,
laimi, nėra kilusi iš auten-
tiškos lietuvių valstybingumo
tradicijos. Ir pastarosios atku-
rimas bei stiprinimas tampa
pačia svarbiausia XXI-ojo am-
žiaus pradžios pastanga.

„Draugo“ rėmėjai

Irena Kriaučiūnienė,
gyvenanti Burr Ridge, IL, at-
silygindama už „Draugo“ po-
kylio laimėjimų bilietėlius,
mus parėmė 100 dol. auka.
Tariame nuoširdų ačiū!

Adelė Galinaitis iš West-
chester, IL, atsidėkodama už
rudens pokylio prizų bilietų
knygėlę, „Draugui“ atsiuntė
40 dol. Esame labai dėkingi!

Audronė M. Užgiris, gyve-
nanti Highland Park, IL, dė-
kodama už galimybę „Draug-
ą“ skaityti internete, mūsų
laikraščiui paaukojo 100 dol.
Ačiū už paramą!

Arvydas Vanagūnas iš
Oak Park, IL, atsilygindamas
už „Draugo“ pokylio prizų bi-
lietų knygelę, mūsų laikraščio
izdą praturtino 50 dol. Dėko-
jame už auką!

Čikagos Jaunimo centro sporto klubas „Aidas“. I eilėje iš kairės: S. Rakauskas, T. Guntorius, D. Martusevičienė, R. Dubininkas, D. Medžiausytė, S. Pališkis, G. Lukauskienė. II eilėje iš kairės: K. Archipovas, T. Tamaev, O. Taktarov, A. Lukauskis, D. Martusevičius, L. Jusevičienė.

IR DVASIA, IR KŪNU

Po turiningo šeštadienio iš
Indianos valstijos sugrįžo Či-
kagos Jaunimo centro sporto
klubo „Aidas“ nariai.

Per birželio 22-ąją susipa-
vė ir Joninėse pas
prof. J. Račkauską sudalyvau-
ti.

Varžybose – iš visų jėgų

Į North Webster mieste ren-
giamas rankų lenkimo varžy-
bas „Aido“ sportininkai vyks
antri metai iš eilės. Po sėk-
mingo praeitų metų pasirody-
mo čikagiškiai buvo oficialiai
pakviesti į šias beveik 60 me-
tų tradiciją turincias varžy-
bas. Atvykę pajėgiausios su-
dėties, mūsiškiai buvo nusitei-
kę kovingai.

Varžybos buvo vykdomos vy-
rų grupėje tarp mėgėjų ir
aukšto meistriškumo sportin-
inkų. Mėgėjų tarpe praeitų
metų pasiekimą pakartojo T.
Guntorius, vėl nugalėjęs deš-
inė ranka 165 sv. kategorijoje.
Grazią staigmeną pateikė D.
Martusevičius, dešine ranka
nugalėjęs visus mėgėjus 200
sv. kategorijoje.

Aukšto meistriškumo grupė-
je lengvo svorio kategorijoje –
iki 165 sv. dominavo Čikagos
„Aido“ vyrai, iškovojo 4 apdo-
vanojimus. Nugalėtoju kaire ir
dešine rankomis tapo klubo
instruktoriaus T. Tamaev. An-
tras dešine ranka liko K. Ar-
chipovas, trečias – T. Gunto-
rius.

Sunkaus svorio kategorijoje
kaire ranka nugalėtoju laurai
teko S. Pališkiui. Dešinė jis
liko trečias. Įdomu pažymėti,
kad Sigitas prieš penktą me-
tų Europos čempionate starta-
vo 143 svarų kategorijoje. Da-
bar, pridėjęs beveik 80 svarų,
jis toliau rodo gerus rezulta-
tus.

Pirmose rimtose oficialiai
JAV rengiamose varžybose da-
lyvavo ir sunkiausias mūsų
atletas, 250 sv. sveriantis A.
Lukauskis. Audringai palaiko-
mas žmonos Genutės ir visų
klubo narių, Artūras dešine
ranka laimėjo tarp sunkaus
svorio – daugiau kaip 200 sv. –
mėgėjų. Aukšto meistriš-
kumo grupėje jis užėmė antrą
vietą.

R. Dubininkas kaire ir deš-
inė iškovojo ketvirtąsias vietas
188 sv. kategorijoje, įveikęs
nemažai pajėgių priešininkų.
Tai Romano debiutas aukšto
meistriškumo grupėje.

D. Medžiausytė, nors varžy-
bose ir nedalyvavo, bet turėjo
labai atsakingas pareigas, ma-
sažavo po kovų maudžiančias
„Aido“ vyrų rankas. Tas tikrai
padėjo.

Varžybos pasibaigė. Laimin-
gieji gavo apdovanojimus, o
kiti išvykos dalyviai – patir-
ties ir šaunio išpūdių.

Joninių šventė

Prieš trejus metus prof. J.
Račkauskas ir darnus kolekty-
vas padėjo įsisteigti ir padeda
tolimesnius žingsnius žengti
lietuvių sporto klubui „Aidas“.
Visada prisimename savo
krikštą, o labiausiai – per
Jonines.

Prof. J. Račkausko namai
gali tikrai daug svečių sutal-
pinti. Šiais metais į Beverly
Shores sugrįžo daugiau nei
50.

Darnus Lituanistikos tyrimo
ir studijų centro kolektyvas
yra pasipildęs svečiais iš Lie-
tuvos. Kartu su D. Petrukyte,
S. Migliniene, P. Petručiu,

prof. J. Račkauską atvyko pa-
siveikinti J. Remeikienė, R.
Kvašytė, K. Lapienytė, dr. V.
Čiubrinskas, dr. J. Dautaras
(taip pat Jonas).

Tarp oficialių svečių buvo

M. Šatienė, R. Astrauskas,
kun. R. Gudelis. Visų nesu-
minėsi. Smagu šalia matyti
visuomenės pasitikėjimą ir
vardus turinčius žmones. Bet
smagiausia yra tai, kad šven-
tinėje nuotaikoje jokių titulų
ir nesijautė. Neeilinis šeim-
ninko paprastumas ir humoro
jausmas, puikus maistas ir
atgaivos baras šių Joninių da-
lyviams leido tiesiog pasijusti
kartu. Maudynės Michigano
ežere, dainos, žaidimai šventę
darė labai dinamiška, betar-
piška ir patrauklia.

Bendravimo gijos išėjo to-
liau už mokslinės, politinės ar
sportinės veiklos rėmų. Galė-
jai jausti patį tikriausią pasi-
dalijimą žmogiškąja energija,
kai išstipsta asmeniniai „ego“
ir lieka tiesiog bendra jėga.
Ačiū visiems.

Saulius Rakauskas

Kairėje prie stalo – S. Pališkis, varžybų nugalėtojas.

Dešinėje – varžybų nugalėtojas T. Guntorius.

Kairėje – K. Archipovas, Lietuvos rankų lenkimo sporto federacijos prezidentas. Dešinėje – daugkartinis pasaulio čempionas T. Tamaev.

DRAUGO PIKNIKAS

LIEPOS 28, 2002

11:30 šv. Mišios

12:00 pietūs

muzika • šokiai • loterijos •

vaikų žaidimai • arkliukai

• sveikatos tikrinimas • knygų

išpardavimas • ir kitokios pramogos

Prie DRAUGO 4545 W 63rd ST., Chicago, IL